

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

ORGANUL UNIUNII GENERALE A NOTARILOR DIN ROMÂNIA
DIRECTOR: ALEXANDRU COMȘIA. REDACTOR: IOAN STOICA

SUMARUL:

1. Comunicatul Uniunii.
2. Partea oficială.
3. Situația notarilor comunali.
4. Notarii și monopolul contractelor.
5. Notarul de ieri, astăzi și mâine.
6. Incadrarea notarilor.
7. Teorii și realitate.
8. Avizul Institutului Regal de Științe administrative la proiectul L. A. L.
9. Jale și prăpăd.
10. Iurisprudență.
11. Informațiuni.

Recomandăm cu toată căldura, fiind de strictă necesitate în exercitarea corectă a atribuțiilor de ordin administrativ lucrarea

Repertoriul legilor și regulamentelor (1862—1931)

de **D. Ieșan**, subdirector general în Ministerului de Interne. Cu ajutorul acestei lucrări vom putea afla în Monitorul Oficial orice lege care ne trebuie. Această lucrare nu trebuie să lipsească din nici un birou. Cartea este tipărită în bune condiții tipografice și costă 250 lei. Se poate comanda dela autor.

A V I Z

Aduc la cunoștința Domnilor Colegi, că mai posed câteva exemplare din

Calendarul Notarului

pe cari, având în vedere timpul înaintat și împrejurările financiare actuale, le vând cu preț scăzut de 150 lei pro buc., în care sumă sunt socotite și cheltuielile poștale și de ambalaj.

Ioachim Sas notar, Slatina-Timiș
jud. Severin.

Dlor Notari, Primari și Casieri

Procurați tabloul impozitului proporțional, pe facturi și pe salarii. Costul uoui exemplar 25 Lei și spesele poștale. Se poate comanda la D-l Iuliu Bernath, contabil la Administrația Jud. Cluj.

A apărut! un studiu complet despre A apărut! **„BUGETELE COMUNALE“** **„Veniturile și cheltuielile comunale“**

Studiu asupra preparării, votării, aprobării, executării, și controlul bugetelor comunale și asupra tuturor veniturilor și cheltuielilor comunale, împreună cu legile, regulamentele, jurnalele Consiliilor de Miniștrii, ordine ministeriale și date statistice referitor la finanțele comunale.

Costul unui volum de 285 pagini **Lei 250**

Se poate procura cu ramburs la autor: **Romul Gh. Pop** doctor în drept, avocat, fost ajutor primar al Municipiului **Oradea**, Str. I. C. Brătianu No. 2.

Din trecutul Neamului Nostru

Istoria Românilor pe înțelesul tuturor. Este o admirabilă lucrare de istorie populară, care nu poate lipsi de pe masa nici unui român. De vânzare la Profesorul Andrei Crăciun, Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 12. Prețul 150 Lei. La comandă se expediază în contra ramburs.

Recomandăm cu toată căldura fiind de strictă necesitate în exercitarea corectă a atribuțiilor de ordin administrativ atât Domnilor notari secretarii comunale, jandarmi cât și oricărui funcționar administrativ lucrarea

Codul Administrației Rurale

Volumul I. cuprinzând peste 700 pagini, de Ș. Constantinescu, notar, Joseni Buzău.

Prețul e de Lei 180, trimițându-se și după primirea unui accont de 50 Lei de exemplar. — La fiecare exemplar se anexează câte o factură de descărcare în cazul când se procură pe seama primăriei etc. — Adresați comenzile la autor în *Joseni Buzău*.

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

ORGANUL UNIUNEI GENERALE A NOTARILOR DIN ROMÂNIA
DIRECTOR: ALEXANDRU COMȘIA. REDACTOR: IOAN STOICA

UNIUNEA GENERALĂ A NOTARILOR COMUNALI DIN ROMÂNIA

NOTARI!

După o luptă grea, dar cu mijloace legale, am reușit ca să obținem modificarea faimosului art. 70 din legea pentru organizarea corpului de avocați, care ne răpiră dreptul de a mai redacta contracte de vindere—cumpărare, pierzând astfel și unicul mijloc de venit ce mai aveam.

În urma nenumăratelor intervenții și memorii ale Uniunii și doleanțelor exprimate de populația rurală, ministerul de justiție a găsit necesară introducerea unui amendament la alin. 4 în sensul de a-se modifica art. 70 din legea avocaților cu următorul text:

„Se suprimă aliniatale 3 și 5 din art. 70 al legii avocaților“

La aliniatul 4 din acelaș articol se adaugă cuvintele „sau de notar public cu excepția actelor făcute de sătenii cultivatori de pământ, cari vor putea fi redactate și de nota ii comunale în condițiunile stabilite de ministerul de interne“.

În urma acestei modificări, notarii vor putea și în viitor să redacteze contracte de vindere—cumpărare, având dreptul de a încasa taxele aprobate de ministerul de interne.

Obținând acest succes, trebuie să ne dăm seama că numai prin solidaritate putem să ne apărăm drepturile câștigate.

Urmează să continuăm lupta, cu aceleaș mijloace legale în privința salarizării care s'a redus sub minimul necesar pentru existență, fără nici o bază legală, călcându-ni-se drepturile câștigate și ajungând să fim cei mai slabi salarizați dintre toți funcționarii publici.

Paușalele de călătorie ne sunt amenințate, astfel încât vom ajunge în curând în imposibilitate de a mai inspecta comunele și a-ne face datoria prescrisă de lege. Am intervenit și în această cauză și la timpul său vom comunica rezultatul obținut. Sperăm că cei în drept nu se vor atinge de acest drept câștigat al nostru.

Am intervenit pentru ordonanțarea salarelor pe lunile trecute. S'a dispus ordonanțarea lor. Colegii sunt rugați a-se interesa la Prefecturi pentru ca statele de plată să fie trimise la timp, întrucât la minister se lucrează cu multă bunăvoință în această cauză. Întârzierea ordonanțării salarelor se datorește neînaintări la timp a statelor de plată.

Ținem de a noastră datorie să aducem și pe această cale mulțumirile noastre Dlui Ministru de justiție, Dr. V. Pop Dlor deputați; N. Lupu și Lucian Dlor senatori; Dr. Alexandru Simon și Dr. I. Freticiu pentru sprijinul și bunăvoința arătată față de corpul notarial și populația rurală cu ocazia modificării legii avocaților.

Ca încheiere, Vă cer din nou să fiți solidari, să vă faceți datoria față de Uniune și revistă, achitând cotizațiunile și abonamentul revistei, pentru a putea continua lupta.

Reușita luptei noastre depinde dela felul cum veți și să Vă faceți datoria,

La luptă deci și vom învinge.

Presidiul.

Uniunea Generală a Notarilor comunali din România

Memoriul Uniunii în cauza nouilor statute.

Domnule Ministru,

„Uniunea Generală a Notarilor Comunali din România“ înființată la 29 Martie 1921 în Cluj sub denumirea de „Reuniunea Regională a Notarilor Comunali și Cercuali din Transilvania Banat și părțile ungurene alipite“ autorizată cu deciziunea Ministerului de Interne, Directoratul General Cluj sub No. 5623 din 1 Aprilie 1921 a fuzionat la 9 Ianuarie 1928 cu „Asociațiunea Generală a Notarilor Comunali din România“ cu reședința în Joseni-Buzău, înființată la 28 Ianuarie 1924 de către Notarii din vechiul Regat și este recunoscută persoană juridică de drept privat prin deciziunea Tribunalului Cluj No. 2633 din 30 Iulie 1924 și funcționează fără întrerupere în baza statutelor ei. Membrii ei sunt toate organizațiunile profesionale ale notarilor comunali din întreaga țară, cari organizațiuni sunt constituite pe județe și au ca membrii pe toți notarii comunali, subnotari și alți funcționari comunali.

Conducerea Uniunii, având în vedere că notarii comunali și funcționarii comunelor rurale sunt lipsiți de orice organizațiune economică și filantropică, deși ei sunt mai avizați la beneficiile organizațiunilor de utilitate publică în urma situației lor precare, în care se găesc la sate, unde nu sunt medici nici farmacii, nici școli secundare, nici chiar prăvălii de unde s'ar putea aproviziona cu articolele de prima necesitate,

Că notarii comunali funcționând fără excepție în comune rurale față de funcționarii din comunele urbane mai au în plus și cheltuielile mari pentru educația și instrucția copiilor lor,

Considerând că notarii comunali în urma situației lor având interese speciale, nu se pot înscrie membri în organizațiunile funcționarilor publice din comunele urbane,

Că funcționarii comunelor rurale, cu excepția actualilor notari și subnotari nu beneficiază de legea generală de pensuni, pentru a înlocui administrația greoaie și costisitoare a Uniunii, bazată pe principii descentralizatoare, cu o administrație centralistă, dar mult mai expeditivă și mai efină și pentru complectarea scopurilor profesionale, culturale ale Uniunii cu cele economice și filantropice,

A întocmit noi statute prin cari Uniunea se reorganizează într-o asociație centrală sub denumirea de „Asociația Notarilor Comunali din România“ cu reședința în București.

Adunarea generală a Uniunii întrunită la 22

Noemvrie 1931 în București, luând în desbatere statutele întocmite de Consiliul de administrație, le-a votat și adoptat cu unanimitate de voturi.

Pentru ca și „Asociația Notarilor din România“ să se poată bucura de toate scutirile de ori și ce fel de impozite și taxe către Stat, Județ și Comună de toate avantajile și favorurile acordate altor asociații, Societăți, Case de Economii, Credit și ajutor etc. prin diferite legi speciale,

În baza art. 24. — din legea pentru statutul funcționarilor publici și art. 58, 59 și 60 din regulamentul de aplicare al acestei legi,

Cu profund respect supunem Excelenței Voastre statutele noi ale „Asociației Notarilor Comunali din România“ în patru exemplare, însoțite de memoriul Președintelui Uniunii noastre cu rugămintea ca să binevoiți a aproba aceste statute și a acorda autorizația de funcționare acestei Asociații și a vă însuși alăturatul ante-proiect de lege pentru recunoașterea calității de persoană juridică a „Asociației Notarilor Comunali din România“ și a-l supune încă în actuala sesiune votului Corpurilor Legiuitoare.

Primiți, Vă rugăm, Domnule Ministru, expresiunea profundului nostru respect.

Bucurști, 10 Martie 1932.

Președinte, *A. Comșia*

Consilier, *P. Popoviciu*

ANTE-PROIECT DE LEGE pentru recunoașterea Asociației Notarilor comunali din România ca persoană juridică.

Art. 1. — Se recunoaște calitatea de persoană juridică „Asociației Notarilor Comunali din România“, cu sediul în București, în conformitate cu statutul alăturat, care face parte integrantă din această lege și care nu se poate modifica decât cu aprobarea Consiliului de Miniștri.

Art. 2. — Asociația Notarilor Comunali se bucură de toate scutirile de orice fel de impozite și taxe, către Stat, județ și comună, de toate avantajile și favorurile acordate altor Asociații, Societăți, Case de Economii și ajutor, etc. prin diferite legi speciale.

Memoriul Uniunii în cauza încadrării

Domnule Ministru,

Subsemnatul Președinte al „Uniunii Generale a Notarilor Comunali din România“, luând cunoștința de pregătirea proiectului de lege pentru armonizarea

retribuțiunilor funcționarilor publici, cu profund respect vă rugăm ca să binevoiți a lua în considerare la încadrarea notarilor următoarele deziderate ale noastre:

Notarii comunali să fie încadrați în gradul de retribuțiune corespunzător gradului de șef de birou, putând înainta în grad pe loc după merit până la gradul de retribuțiune corespunzător șefului de serviciu inclusiv.

Subnotarii comunali să fie încadrați în gradul de retribuțiune corespunzător gradului de impiegat, putând înainta ca și notarii comunali.

Intrucât numirile funcțiunei, respective, gradele de până acum se vor schimba, cerem ca salariile notarilor și subnotarilor să fie fixate în sumele pe care le primesc alți funcționari cu o pregătire similară.

Atât notarii cât și subnotarii să aibă drept la cinci gradații de câte 25% după ultima retribuțiune cari să se acorde din 5 în 5 ani împliniți de activitate. Actualilor notari și subnotari să li se acorde aceste gradații ținându-se seamă de vechimea lor în servicii, anii serviți ca subnotari sau în altă funcțiune publică să se ia în considerare la acordarea gradațiilor.

Notarilor cari au absolvat școala de notari în anul 1913, 1914 și următori și cari au fost mobilizați să li se socoată timpul pentru încadrare, gradație și pensiuine dela data când aveau drept de a fi numiți în funcțiune.

În afară de retribuțiunea de bază și gradații, notarii și subnotarii să primească suplimente de familie și localitate după greutatea familiare și gradul de scumpete a vieții din fiecare comună.

Insemnătatea funcțiunei de notar în administrația publică, precum și pregătirea superioară ce li se cere notarilor comunali, justifică pe deplin echivalarea funcției de notar cu funcția de șef de birou, chiar și legea U. A. din anul 1925 le-a recunoscut notarilor gradul de șef de birou, iar potrivit statutului funcționarilor publici — școli superioare cerându-se pentru funcția de șef de birou — funcția de notar pentru care se cere aceeași pregătire, nu poate fi considerată inferioară funcției de șef de birou, în consecință deci notarului comunal i se cuvine de drept gradul de șef de birou. Aceleași considerente justifică acordarea gradului de impiegat pentru subnotari.

Înaintarea pe loc în grad după merit și acordarea gradațiilor din 5 în 5 ani este justificată prin faptul că numărul funcțiilor superioare în administrația statului în deosebi la servicii exterioare (prim-pretor, funcțiuni la prefecturi, inspectoratele, ministerele, etc.) fiind foarte reduse, notarii nu au posibilități de înaintare în grad. Înființarea gradațiilor și pentru notari și subnotari nu este o inovațiune, deoarece de aceste gradații se bucură și alte categorii de funcționari publici precum: medicii sanitari (L. O. S. art. 244, 245)

corpul didactic (L. Inv. Pr. art. 15 și L. Inv. Sec. art. 98). Socotirea anilor pentru încadrare, gradații și pensiuine absolvenților de școale de notari mobilizați în războiul mondial, se întemeiază pe legea prin care li s'a acordat acest drept învățătorilor.

Notarii comunali fără excepțiune își au reședința în sate, unde în genere traiul vieții pentru funcționarii cari sunt avizați numai la retribuțiunea lor, — este mult mai scump decât la orașe. La sate nu numai că consumatorii plătesc mai scump orice articole de prima necesitate (ceea ce este de altcund și natural, micii comercianți dela sate având și ei cheltueli cu transportul mărfurilor dela oraș, cari cheltuieli precum și pierderea de timp a lor, cu tot dreptul le încasează de la consumatori), ci în foarte multe locuri nici nu și le pot procura de loc, — fiind astfel constrânși a se provvedea cu articolele necesare la prăvăliile sau în piețele centrelor comerciale mai îndepărtate, ceea ce pentru funcționarii dela sat înseamnă un plus de cheltuieli pentru transportul la acel centru și pierdere de timp.

Ceea ce privește târguelile dela sătenii producători, experiența a dovedit că săteanul ori nu vinde deloc produsele sale funcționarilor, ori dacă le vinde, le cere un preț mai mare decât prețul de piață din oraș, constrângându-i astfel ca să se aprovizioneze și cu produse agricole din piața orașului sau centrului comercial mai apropiat.

Statutul funcționarilor publici oprind pe funcționari să facă chiar și arendășie, notarii nu vor putea arenda pământ nici pentru a-și asigura produsele agricole de care au nevoie în gospodăriile lor.

Funcționarii dela sate cu copii mai au însă în plus și cheltuelile mari pentru educația și instrucția copiilor lor, pe cari la sate, nefiind decât școli primare, trebuie să-i trimită la școlile din oraș. Or astfel de cheltueli funcționarul orășan nu are să le suporte și atunci pentru ce să fie pus în inferioritate funcționarul dela sat cu mai multe nevoi și necazuri — față de funcționarul dela oraș.

Suplimentul de localitate trebuie privit ca un mijloc de egalizare relativă a condițiilor de viață ale funcționarilor.

La stabilirea procentului de localitate va trebui să se aibă în vedere numărul locuitorilor, școlile secundare, instituțiile publice, condițiile economice, depărțarea comunei de reședință dela oraș și alte date din cari s'ar putea constata condițiile de viață în comuna respectivă.

Sperând că aceste deziderate vor fi luate în considerațiune vă rugăm binevoiți a primi Domnule Ministru, asigurarea profundului nostru respect.

Președinte, A. Comșia

Consilier, P. Poporiciu

Memoriul Uniunii în cauza reparti- zării salariilor.

Domnule Ministru,

Subsemnatul Președinte al Uniunii Generale a Notarilor Comunali din România, prin memoriul înaintat la 6 Februarie 1932 am solicitat revizuirea salariilor notarilor comunali stabiliți prin ordinul Ministerului de Interne, Direcțiunea Contabilității No. 47 K. din 8 Ianuarie 1932 și No. 139 K. din 11 Ianuarie și aprobarea ca diferența între salariile stabilite prin aceste ordine și salariile ce de drept li se cuvine notarilor comunali să le suporte comunele respective.

Luând cunoștință că la repartizarea salariilor notarilor comunali pe județe încă s'au cauzat noi prejudicii notarilor comunali, prin faptul că nu s'a repartizat județelor toate locurile mai bine retribuite și că numărul locurilor mai slab retribuite s'au sporit, astfel că din cele 60 locuri retribuite cu câte 4600. lei lunar nu s'au repartizat decât numai 2, din 140 locuri retribuite cu câte 4150 lei lunar nu s'au repartizat decât numai 21, din 350 locuri retribuite cu câte 3650 lei lunar, nu s'au repartizat decât 150, din 924 locuri retribuite cu câte 3250 lei, nu s'au repartizat decât 702, iar numărul locurilor retribuite cu câte 2650 lei s'au sporit dela 3290 la 3626, prin care schimbare serealizează

O ECONOMIE BUBETARĂ DE LEI 11,338.200, ÎN DAUNA NOTARILOR COMUNALI.

Având în vedere, că pentru cea mai mare parte a notarilor s'a fixat un salariu mult inferior salariilor minime stabilite prin legea pentru reducerea lefurilor salariaților publici, publicată în Mon. Of. No. 296 din 1930 și prin legea pentru stabilirea salariilor funcționarilor publici, publicată în Mon. Of. No. 301 din 1931,

Considerând că potrivit ultimului alineat din capitolul c) al art. unic din legea pentru modificarea unor dispozițiuni din legea O. A. L. publicată în Mon. Ofic. No. 161 din 1931, salariile notarilor comunali urmează a se plăti de către comune până la noua lege administrativă,

Cu profund respect vă rugăm, Domnule Ministru, să binevoiți a dispune ca toate locurile mai bine dotate prevăzute în statul 7 anexat la bugetul Ministerului de Interne, să fie distribuite, luând în considerare pregătirea și vechimea în funcțiune a notarilor și ca diferența între salariile plătite din bugetul Statului și între salariile ce de drept li se cuvine notarilor comunali să o suporte comunele interesate, care diferență fiind numai o mică parte din salariile plătite de ele în trecut notarilor comunali, nu constituie o sarcină mare pentru comune, asigură însă existența notarilor atât de măști retribuiți în trecut.

În vederea revizuirii distribuirii locurilor bugetare pe județe, vă rugăm respectuos, Domnule Ministru, să binevoiți a ordona ca Prefecturile județene

să întocmească și înainteze de urgență tablourile asupra notarilor comunali, arătând vechimea și anii de serviciu și ca la atribuirea salariilor fiecărui notar să nu se ia de bază calculele prevăzute la ordinele circulare No. 47 K. din 8 Ianuarie 1932 și 139 K. din 11 Ianuarie 1932 mai sus menționate, ci vechimea în funcție.

Tabloul asupra salariilor ce de drept li se cuvine notarilor comunali, cu onoare îl alăturăm la prezenta cerere.

Primiți, Vă rugăm, Domnule Ministru, asigurarea profundului nostru respect, ce vi-l păstrăm.

Președinte, A. Comșia

Consilier, P. Popoviciu

Memoriul Uniunii în cauza lucrărilor particulare.

Domnule Ministru,

Subsemnatul Președinte al „Uniunii Generale a Notarilor Comunali din România”, luând cunoștință că desbaterea proiectului de lege privitor la organizarea Administrației locale se amână pentru sesiunea de toamnă și că se intenționează legiferarea prolongirii termenului de zece luni, prevăzut în legea pentru modificarea unor dispozițiuni din L. O. A. L. publicată în Monitorul Oficial din 15 Iulie 1931, art. unic, litera S. aliniatul ultim,

Având în vedere, că legea pentru organizarea Corpului Avocaților, promulgată posterior legii mai sus menționată prin aliniatele 4 și 5 din art. 70 pe cale de amendamente introduse în lege, prejudiciază drepturile câștigate ale notarilor comunali, recunoscute și prin legea pentru modificarea unor dispozițiuni din L. O. A. L. publicată în Monitorul Oficial No. 161 din 15 Iulie 1931 prin faptul că interzice notarilor comunali din Ardeal și Banat redactarea actelor sub semnătură privată, privind înscrierile în Cartea Funduară, creiând astfel un monopol profesional pentru avocați în această materie, contrar dispozițiunilor legale privitoare la instituția Cărilor Funduare și contrar art. 10 din constituție,

Că prin înființarea monopolului profesional susmenționat sunt prejudiciați îndeosebi sătenii, cari sunt constrânși ca pentru redactarea unor simple contracte de vânzări-cumpărări, donații, testamente și alte acte sub semnătură privată să recurgă la lumina avocaților din centre îndepărtate, pierzând timpul scump, cheltuind bani mulți cu drumul, plătind diurne martorilor și o taxă mult superioară taxei reduse ce ar plăti-o notarului din comuna sa,

Că dispozițiile legii pentru organizarea Corpului Avocaților a provocat o vie nemulțumire în populațiunea dela țară, care și-a manifestat această nemulțumire prin nenumăratele petițiuni adresate Corpurilor Legiuitoare și autorităților administrative, ce-

rând abrogarea dispozițiilor privitoare la redactarea actelor sub semnătură privată în materia înscrierilor în Cartea Funduară.

Fiind informați, că Excelența Voastră A-ți binevoit a Vă însuși propunerea Comisiei pentru redactarea proiectului de lege asupra organizării Administrației Locale privitoare la înscrierea în acest proiect de lege recunoașterea dreptului notarilor de a redacta petițiuni și acte sub semnătură privată,

Având în vedere că prin amânarea votării legii pentru organizarea administrației locale, suferă nu numai notarii, dar îndeosebi populația dela țară și chiar și Fiscul, din motivul că sătenii în foarte multe cazuri, ferindu-se de cheltuielile avocațiale mari, se retin dela facerea actelor, pentru apărarea drepturilor notarilor comunali și a intereselor juste ale populației din comunele rurale, cu profund respect Vă rugăm, Domnule Ministru, să binevoiti a introduce în legea proiectată pentru prolongirea mandatelor Comisiilor Interimare, dreptul și obligațiunea notarilor comunali de a redacta petițiuni și acte sub semnătură privată, inclusiv actele privind înscrierile în Cartea Funduară, pentru cei interesați, cari ar recurge la oficiul lor, primind pentru acest serviciu o plată anume fixată prin tariful stabilit de Ministerul de Interne, precum prevede și deciziunea Ministerului de Interne No. 11.080, publicată în Monitorul Oficial No. 125 din 10 Iunie 1928, alăturat la prezenta cerere.

Pentru susținerea umilitei noastre cereri ținem a remarca, că legea pentru organizarea Corpului Avocaților, precum arată însuși titlul ei, fiind o lege specială, care are de scop organizarea unui corp profesional, nu poate reglementa drepturile și obligațiile notarilor comunali, puși sub ordinele altul Minister și cu atât mai puțin poate schimba dispozițiile Codului Civil, legea pentru autentificarea actelor, regulamentul pentru Cărțile Funduare și alte legi de interes general în vigoare.

Sperând satisfacerea acestor juste doleanțe, priimiți, Domnule Ministru, asigurarea profundului nostru respect.

București, 10 Martie 1932.

Președinte, *A. Comșia*

Consilier, *P. Popoviciu*

Memoriul Uniunii în cauza paușalului de călătorie.

Domnule Ministru,

Subsemnatul Președinte al „Uniunii Generale a Notarilor din România”, văzând, că prin ordinul circular No. 2466—932 al Ministerului de Interne se suprimă indemnizația de transport de care au beneficiat până în prezent notarii comunali, ordonându-se ca notarii comunali să se deplaseze numai săptămânal câte o zi în fiecare comună aparținătoare circum-

scripției lor, pentru care deplasare au dreptul la o diurnă zilnică de Lei 50, sau la transportul în natură, recomandându-se comunelor să cumpere și să țină cai și trăsură pentru acest scop,

Având în vedere, că notarii comunali fiind încadrați în statutul funcționarilor publici, se bucură de toate drepturile prevăzute de acesta, în consecință și de diurne și rambursarea cheltuielilor de transport,

Că diurnele funcționarilor publici s'au stabilit prin un jurnal al Consiliului de Miniștri, care jurnal privind și pe notarii comunali, diurna lor și cheltuielile de transport, nu pot fi fixate în sume inferioare celor stabilite în acest act,

Că notarii comunali au beneficiat de o indemnizație de transport stabilită prin regulamentele comunale, cu considerație la împrejurările locale și greutatea serviciului, care drept al notarilor a fost recunoscut atât de legea pentru unificarea administrativă din 1925, cât și de legile anterioare acesteia și este recunoscut și de legea O. A. L. (art. 550) precum și de legea modificatoare al legii O. A. L. publicată în Monitorul Oficial No. 161 din 15 Iulie 1931 (litera B) aliniatul penultim,

Că notarii comunali, cari în Ardeal, Banat etc., sunt însărcinați și cu încasarea impozitelor către Stat, nu se pot mărgini la o singură deplasare pe săptămână în comunele aparținătoare circumscripției, că ei mai sunt însărcinați și cu înmanuarea actelor procedurale emanate de Justiție și a orice fel de acte și ordine de chemare ale diferitelor autorități (art. 178, aliniatul ultim din L. O. A. L.), că ei potrivit regulamentului pentru aplicarea legii Stării Civile sunt obligați a redacta actele Stării Civile în toate comunele aparținătoare circumscripției lor,

Că notarii comunali afară de deplasările susmenționate mai au în fiecare lună a se deplasa în interes de serviciu la percepții, respective la Administrația Financiară, Cercul de Recrutare, Pretura plășii, Prefectură, la Judecătoria de Ocol, la Tribunal și alte autorități,

Considerând că indemnizația zilnică de 50 lei fixată prin sus menționatul ordin circular este nesuficientă chiar și numai pentru acoperirea cheltuielilor efective de transport, cu această sumă neputându-se angaja trăsură pe o zi pentru transport la distanțe de 5—20 km.,

Că modalitatea de rezolvire a chestiunii transportului notarului în comunele aparținătoare circumscripției sale, prin cumpărarea și întreținerea de cai și trăsură este mult mai costisitoare pentru comună de cât paușalizarea cheltuielilor de transport obținută până în prezent, deoarece se cere investiția unui capital destul de însemnat, de care cea mai mare parte a comunelor între împrejurările actuale nu dispun și deoarece cheltuielile de întreținere și plata vizitului este mult mai mare decât indemnizația de transport de

Cu profund respect vă rugăm, Domnule Ministru, să binevoiți a reveni asupra mai sus menționatului ordin circular și a admite ca comunele și pe mai departe să stabilească și plătească notarilor comunali o indemnizație lunară de transport, potrivit împrejurărilor și greutăților serviciului, această soluționare a chestiunii transportului notarilor comunali fiind mai echitabilă și chiar mai avantajoasă pentru comune.

Primiți, vă rugăm, Domnule Ministru, asigurarea profundului nostru respect.

București, 11 Martie 1932.

Președinte, *A. Comșia* Consilier, *P. Popoviciu*

Memoriu Uniunii în cauza dreptului la pensie a funcționarilor comunali.

Domnule Ministru,

Subsemnatul Președinte al „Uniunii Generale a Notarilor Comunali din România”, din care organizație profesională fac parte și funcționarii administrativi ai comunelor rurale, luând cunoștință că se proiectează modificarea legii generale de pensii,

Având în vedere, că funcționarii comunelor rurale deși încadrați în Statutul funcționarilor publici, nu se bucură de dreptul la pensie,

Considerând că potrivit unui ordin circular recent al Ministerului de Finanțe urmează a se face rețineri pentru Casa Generală de Pensii și funcționarilor comunelor rurale, cu toate că aceștia potrivit legii generale de pensii, nu pot fi membrii ai Casei Generale de Pensie,

Cu profund respect vă rugăm, Domnule Ministru, să binevoiți a propune în legătură cu modificarea proiectată a Legii generale de pensii, ca această lege să se estindă și asupra funcționarilor comunelor rurale.

Primiți, vă rugăm, Domnule Ministru, asigurarea profundului nostru respect.

București, 11 Martie 1932.

Președinte, *A. Comșia* Consilier, *P. Popoviciu*

Memoriul Federației salariaților publici înaintat Dlor Miniștri, parlamentari și senatori în cauza fixării minimumului și maximumului de salariu.

Salariații publici de toate categoriile cunosc bine greaua situație financiară a țării.

Pentru îndreptarea acestei situațiuni și pentru echilibrarea bugetului, ar trebui, să facă jertfe echitabile toate categoriile sociale.

Salariile, care se fixează prin proiectul de buget pe anul 1932, fac însă imposibilă existența zilnică a slujbașilor publici și a familiilor lor.

Chiar în prezent, există foarte multe salarii, care nu asigură nici cel mai modest minim de existență.

Ultima reducere de 15 la sută trebuia cu totul evitată, iar, în cazul cel mai rău, aplicată numai sumelor, care depășesc 5000 lei lunar. Ea se pogoară și la salariile sub 3000 lei. Această reducere este insuportabilă și dăunătoare țării, amenințată să aibă slujitori istoviți trupește și sufletește.

În schimb, din studierea proiectelor de bugete, am constatat că parte din ele cuprind încă cheltuieli inutile de personal și material.

S'ar putea cita numeroase exemple în această direcție. Renunțăm însă pentru moment la aceasta, rămânând să le arătăm într'un memoriu special.

Regretăm infinit, că și actualul Guvern n'a ținut în seamă dorința exprimată de Corpul salariaților publici în toate congresele și manifestațiile lui, anume aceea de a înlătura din corp pe toți cei numiți ilegal și pe toți sinecuriștii. Numărul mare al acestor paraziti pun în imposibilitate Guvernul să acorde slujbașilor publici, legal numiți și de carieră, salariile necesare existenței și demnității omenești.

Însuș prestigiul profesional este grav compromis prin insuficiența salariilor și prin neachitarea lor la timp.

În ultima vreme s'a inovat și sistemul funcționarilor onorifici, dar care în realitate primesc indemnizații destul de însemnate.

Deasemeni nu a încetat sistemul nouilor numiri, deși există cadrul auxiliar, de unde s'ar fi putut completa vacanțele ivite.

Nu s'a aplicat apoi legea cumulului, dorită de toată lumea și nici nu s'a întocmit legea pentru controlul averilor funcționarilor și demnitarilor publici, precum și pentru responsabilitatea efectivă a acestora.

Intrucât noi sperăm, că actualul Guvern și actualul Parlament au toată bunăvoința să îndrepte tot ce este rău și nedrept, ne permitem, cu ocaziunea votării bugetelor pe 1932, să vă rugăm, în modul cel mai călduros, ca să aveți în vedere următoarele deziderate:

1. Suma de lei cinci mii lunar, din oricare salariu, fiind considerată ca minimum de existență, să rămână neatinsă de noua reducere de 15 la sută.

2. Maximum de salariu, inclusiv oricare alte indemnizații, să nu treacă peste lei 30.000 lunar pentru cei mai înalți demnitari dela stat, județe, comune și regiile autonome.

3. Legiferarea înlăturării tuturor sinecuriștilor și a tuturor salariaților publici numiți în mod ilegal.

4. Normalizarea și armonizarea tuturor salariilor publice, precum și stabilirea prin legi a cadrelor strict necesare pentru fiecare serviciu public.

5. Legiferarea măsurilor ce trebuie luate pentru ieștinirea efectivă a traiului (revizuirea tarifului va-

mal și înlăturarea taxelor extra-protecționiste ale industriilor parazitare, ieftinirea produselor regiilor publice, reducerea tarifelor de transport pe C. F. R., ieftinirea taxelor poștale etc.).

6. Legiferarea controlului averilor salariaților și demnitarilor publici, confiscându-se în folosul Statului toate acele averi, care nu pot fi justificate.

7. Legiferarea responsabilității efective a tuturor funcționarilor și demnitarilor publici, inclusiv miniștri.

8. Revizuirea sistemului actual de excesivă impunere, care paralizază viața economică a țării și luarea de măsuri severe contra evaziei fiscale și contra tuturor acelor care, contrar celui mai elementar sen-

timent patriotic, și-au depus averile lor în străinătate.

9. Conversiunea datoriilor salariaților publici în aceleași condiții ca și pentru agricultori.

10. Inițierea și organizarea de școli speciale de stat pentru pregătirea profesională a salariaților publici de toate categoriile.

De sigur, Corpul salariaților publici are și alte multe deziderate.

Pentru cunoașterea acestora, ne permitem a Vă atrage atențiunea asupra noțiunii congresului general al tuturor salariaților publici dela stat, județe, comune și dela regiile autonome, ținut în zilele de 25 și 26 Octomvrie 1931.

Situația notarilor comunali

Peste 1600 de notari nu și-au primit salariile de 20 de luni

— Dela redacția noastră din Cluj —

Ziarul „Dimineața“ în numărul din 17 Martie 1932, sub titlul de sus scrie:

Notarii comunali din Ardeal au înaintat un nou memoriu inspectoratului administrativ din Cluj, despre situația lor exasperantă, E a cincea plângere adresată numai în acest an forurilor superioare și la care se poate adăoga tot atâtea intervenții la Ministerul de Interne și la guvern. Nu mai vorbim, câte cereri și proteste au fost trimise prefecturilor de județ de către cei mai oropsiți slujbași ai satelor ardeleni.

Ce cuprinde ultimul memoriu? În primul rând vechile deziderate și mizerii create notarilor prin reforma administrativă a trecutei guvernări. Legea a stabilit pentru cea mai importantă categorie de funcționari din administrația și gospodăria rurală un regim absolut vitreg. Notarii au fost scoși din cea mai firească ierarhie și lăsați la discreția întâmplării. Comunele însărcinate cu salarizarea lor se declară neputincioase a-i plăti, județele la rândul lor se sustrag ori cărei obligații din lipsă de mijloace, iar statul pur și simplu se desinteresează socotind că din momentul ce s'a aplicat legea, problema salarizării a și fost soluționată.

Sunt notari în Ardeal, cari nu și-au primit salariile exact de 20 luni, adică de aproape doi ani. Astfel de cazuri, nu sunt puține și nici izolate, încât s'ar putea vorbi despre ele, ca o excepție. În situația aceasta se găsește majoritatea notarilor de aici.

Unii dintre ei au ajuns să-și vândă hainele și albiturile pentru a-și procura hrana și cele mai elementare lucruri gospodărești. Un notar din Munții Apuseni și-a pus amănunt căciula pentru un sac de făină, iar altul din nordul Ardealului o pereche de cisme și

câteva cămăși, în schimbul unei căruțe de lemne.

Dar mai impresionantă este scrisoarea unui notar din Sălaj, adresată Uniunii lor. Omul destăinuiește, că de câteva zile nu mai poate eși în sat de asaltul creditorilor și de rușinea care apasă asupra lui de-a fi cel mai datornic din comună. A împrumutat făină, lemne, cartofi, zahăr și carne de unde a putut în speranța că își va primi salariul, iar acum toată lumea aceasta ajunsă și ea la limita așteptării, îl acostează pe uliță pentru plata datoriilor. Copiii îi stau acasă, neputându-i înscrie la școală, soția îi zace bolnavă, fără grije medicală și medicamente, în timp ce satul întreg, compus și el din oameni necăjiți îi refuză orice ajutor.

Iată pe scurt câteva amănunte din starea de astăzi a notarilor cari lămuresc suficient până la ce punct de mizerie se găsesc ei. Le-am povestit sumar, mai ales pentru faptul, că ea n'a ajuns să fie înțeleasă așa cum se prezintă de către lumea oficială. Cine e la țară, nu-moare de foame, se răspunde de câțeva vreme celor mai imperioase exigențe, iar slujbașul din administrația rurală, e pur și simplu ignorat de visticernicii statului. Zadarnice au fost toate memoriile adresate până acum și tot fără nici un efect au rămas și disperatele intervenții din partea notarilor.

SE VA INTENTA PROCES STATULUI.

Ori acum, așteptarea a ajuns la marginea ei. Notarii arăt prin ultimul lor memoriu, că dacă statul continuă să-i lase fără salarii, singura soluție ce le mai rămâne este un proces colectiv, care se va intenta Ministerului de Finanțe. O asemenea acțiune a fost preconizată de mai multă vreme și dacă ea nu s'a produs, sunt considerațiile patriotice, cari au reținut pe notari.

Vistieria publică datorează astăzi celor 1600 de notari din Ardeal și Banat peste o sută milioane de lei. Suma aceasta dacă nu va fi achitată până în luna Iunie, conform legii contabilității publice și ultimelor decizii ale Ministerului de Finanțe, nu va mai putea fi încasată.

Răspunsul guvernului va trebui deci să fie astăzi dat și o soluție urgentă pentru achitarea restanțelor. De undeva banii trebuie procurați, căci altfel chiar în săptămâna viitoare, notarii din Ardeal și Banat vor intenta proces statului.

Că acțiunea lor este pe deplin justificată nici nu se mai discută. Oamenii au toată dreptatea să-și revendice salariile pe calea justiției și a execuției, în primul rând pentru ignoranța dovedită față de ei. Notarii sunt singura categorie de funcționari publici, cari au o restanță atât de mare de 20 de luni și cei de pe urmă uitați la salarizare. În aproape doi ani de zile li se putea achita măcar o parte de salarii, iar dacă totuși acest lucru li s'a refuzat, înseamnă că peste toate dificultățile financiare, a fost și reavoință.

În ce postură va fi pus statul în cazul când memoriul notarilor nu va găsi nici astădată ascultare și ei vor fi siliți să recurgă la arma procesului? Iată un motiv de îngrijorare serioasă pentru guvern, căci o asemenea acțiune echivalează cu o declarație în stare de faliment a vistieriei publice. Salarizarea notarilor nu mai poate fi tratată, ca o chestie secundară iar miniștrii nu mai pot expedia pe oamenii cu o bruscare, sau o promisiune protocolară ca până acum.

STARE DE PROVIZORAT.

Apoi situația notarilor mai ridică și o altă problemă. În legea veche administrativă foarte democratic concepută, dar profund reacționar aplicată, principalii îndrumători ai administrației și gospodăriei satelor, figurează într-o stare de provizorat fără precedent. S'a creiat un tip de funcționar foarte original, care aparține tuturor și nimănui, de care dispune toți, dar de soarta cărui se desinteresează dela con-

siliu comunal și prefect până la ministru.

Aplicarea legii și chiar o parte din capitolele ei, sunt în această privință umilitor de defectuoase. De mai bine de un an de zile, posturile de astăzi au fost scoase la licitație, mutările au luat proporția unui desmăț rușinos și ordinea normală din administrația comunală, anarhizată tocmai într-o epocă când ar trebui să stea mai simțit la îndemna țăranilor.

E o situație care nu mai poate fi prelungită cu nici o justificare, un haos care atentează și zbuciumă zi de zi temeiurile administrației la sate.

Prin modificarea reformei proiectată de actualul guvern trebuie urmărit mai întâi lichidarea acestui provizorat și dacă se simte nevoie de vre-o inovație nătoasă, apoi cea dintâi trebuie adusă instituției notarilor comunali. Indiferent de ce încadrare se dă acestor funcționari și indiferent de apartinența lor în ierarhia vieții administrative, principalul este să știe cui aparține, cine are obligația să-i salarizeze și să nu mai fie la discreția agenților electorali și la fantazia capricioasă a prefectilor.

În aceeași măsură mai trebuie soluționată și o altă problemă. E vorba de atribuțiunile notarilor. Prin vechea lege li s'au dat o serie de însărcinări, cari ulterior li s'au luat luat prin decizii ministeriale și ordine verbale date de prefecti. În alte locuri apoi s'a întâmplat că atribuțiile au fost sporite în chip tot atât de ușuratec încât țăranul nu mai știe cui să se adreseze. De pildă mai acum câteva zile un prefect a dat pur și simplu ordin unui notar să judece un proces, care aparținea instanțelor judecătorești, iar notarul este amenințat să fie dat în judecată pentru abuz de încredere.

Atribuțiile notarilor trebuie deci precis stabilite și mai mult decât atât, făcut din el un funcționar independent care să nu mai atârne de balcanismele politice noastre și de diversii potentai ai zilei.

V. Munteanu.

Notarii și monopolul contractelor

Ziarul „Națiunea“ în Nrul din 12 Martie sub titlul de mai sus scrie:

De peste doi ani, de când a fost pusă în aplicare reforma administrativă național țărănistă, notarii comunali și-au pierdut liniștea și stabilitatea, fără de care viața se transformă într'un adevărat iad, orice muncă este stearpă. Totuși, sub guvernarea actuală, le-a fost hărăzit notarilor să îndure noi lovituri. Dintre acestea stârnește mai vii și mai energice proteste reglementarea pe care noua lege a avocaților o dă problemei redactării contractelor. Chestiunea are repercusiuni cu mult mai adânci, încât să nu se im-

pună discutarea ei sub diferitele aspecte pe care le prezintă. Dacă se pot invoca motive pentru monopolul acordat avocaților, nu mai puțin adevărat este că nici argumentele invocate de notari nu sunt lipsite de temei. În privința aceasta, „Administrația Română“, organul Uniunii Generale a Notarilor din România, aduce un bogat material documentar. Notarii găsesc că monopolul acordat avocaților n'are nici o justificare principiară. În schimb este în contradicție cu legea privitoare la cărțile funduare și Constituție, care-i garantează oricărui cetățean dreptul de a-și exprima libera voință, dreptul de a se adresa diferitelor autori-

tăți prin graiu sau în scris.

Or, dacă se garantează dreptul de a se adresa autorităților, între cari se numără și autoritatea cărților funduare de, pe lângă o judecătorie de ocol, cum se poate limita acest drept întrucât privește confecționarea unui contract?

Un avocat începător, care a văzut, poate pe hârtia, formularul de contract, poate face și autentifica orice fel de contracte, iar un notar public, care în tot cazul are și dreptul de advocatură, un notar, care are aceeași pregătire ca și un avocat, sau un notar, care deși cu pregătire mai puțină, are atâția ani de experiență, în care răstimp a confecționat mii și mii de contracte, să nu poată face acest lucru? Este logică și se poate justifica această măsură?

Abia s'a zvonit, că s'au pus contractele sub monopol și cu toată greutatea ce apasă asupra plugarului, se prezintă bieții oameni la notar, cerând să le confecționeze contracte pentru imobilele cumpărate înainte de aceasta cu luni de zile și pe cari nu le-au putut face la timp, pentru că au așteptat îndreptarea, adică sfârșitul crizei. Ei inventează fel și fel de șiretlicuri, prin cari speră, că vor mai putea trece prin cartea

funduară contracte confecționate de notari, între cari și aceia, să se treacă o dată mai veche a confecționării în contract, riscând să plătească procentuație urcată, numai să nu fie siliți a merge la avocați.

Iată deci un început bun, care denotă cât de binevenită e noua lege la sate, că abia dacă ținem cont de începutul începutului, așa, că în multe părți încă nici nu a pătruns zvonul, că avem o lege nouă de monopol, trebuie să ne așteptăm și la noi surprize, cari la nici un caz nu vor fi prea măgulitoare, — dar în fine se va spune, combate tu notarule răul, căci eu trag profitul, sau în dialectul românului dela sate: „Ține tu capra de coarne, căci o mulg eu“.

Legea de monopolizare ar fi fost binevenită, dacă în Ardeal și Banat s'ar fi nimicit cărțile funduare și pretutindeni ar fi fost acelaș sistem de autentificare, în care caz nu ar fi putut cârți nimenea, dar în situația în care ne găsim, legea va putea duce la urmări, ce vor fi regretate de toți.

În rezumat, acesta este felul de a argumenta al notarilor. Cu toate că se îndreaptă în primul rând spre apărarea intereselor breslei, cuprinde destule elemente în strânsă legătură cu interesul obștesc.

Notarul de ieri, astăzi și mâine.

Făcând o mică comparație între situația notarului de ieri și cea de astăzi, ușor ne putem închipui ce soartă ne așteaptă în viitor. Imi vine să cred, că nici n'a fost, că este numai un vis și totuși dacă vom privi câtuși de puțin frumosul trecut vom găsi rugătorul apel adresat tineretului român, din partea „Autorităților“, prin care bieții copii, victimele viitorului, erau chemați sub steagul administrației. În anii 1919—1924 tinerii intelectuali români erau atrași în administrație de cele mai frumoase promisiuni și în speranța unui frumos viitor nouăzeci la sută deși nu pornise pe această cale, orbiți și seduși de frumoasele, dar mincinoasele promisiuni, plini de ambiție au îmbrățișat aceasta grea, frumoasă dar păcătoasă carieră.

Scolile de notari sau dovedit prea puțin spațioase pentru toți candidații, cari trăiau și erau fericiți că pot da un ajutor autorităților și pot face servicii Statului. Au urmat câțiva ani de muncă, când notarul a dat dovadă, că poate, știe și are și bunăvoința. A muncit zi și noapte fără întrerupere necunoscând nici o oboseală, mulțumit fiind, că prin munca lui face bine poporului dela sate și mari servicii Statului. Recunoștință și răsplată n'au așteptat și nici n'au primit. Anii de muncă au trecut și aici a început viața notarului de azi. În cursul a 4—5 ani am trecut prin toate peripețiile vieții funcționarului — fiu orfan de ambii părinți. Am fost persecutați, pedepsiți, transferați și aruncați din sat în sat ca lișanii nomazi, cu și

fără motive. Am fost funcționari de Stat, am ajuns comunali, puși la ordinele atotputernicilor și marilor cărturari d'ni primari, — în fine din nou statificați, scoși de sub comanda primarilor și onoratele consilii comunale, dar deastădată am fost scoși atât din drepturile câștigate cât și din categoria funcționarului cu pregătire, clasându-ne în urma clasei de salarizare în rândul servitorilor comunali. Am plâns, ne-am rugat, am țipat în gura mare, dar nimeni nu ne-a auzit și dreptate nu ni s'a făcut. Anii 1930—³¹ ne este tristă amintire, dar 1932 este cel mai trist pe care l'a avut notarii în viața lor și acest an va fi și va rămânea întipărit în istoria vieții notarilor cu litere negre ca semn de mare doliu pe care notarii nu-l vor uita niciodată.

Am rămas cu un salariu de batjocură, fără venituri și drepturi, în schimb însă am primit foarte multe lucrări — din cari nu tragi folos, — noi și cari nu cad în atribuțiunea noastră ca funcționari administrativi. Noi, notarii nu ne-am plâns niciodată, orice nedreptate ni s'a făcut și sunt absolut convins, că nici azi în situația desperată în care ne găsim nu-și ridică nici un coleg cuvântul său de protest și nu se declară nemulțumit gândindu-se la sine însuși, ci ca tată și cap de familie se gândește cu multă durere la copiii săi cărora nu le poate asigura nici măcar viața unui țaran mijlociu. Se gândește nenorocitul notar la viitor, când cei 3—5 copii ai săi vor ajunge în rândul someurilor, fără școală, post și pâine. Mă întreb e

poate face un notar cu 3—5 copii, având un salariu de 2000—3000 lei lunar. Li înscrie la școală? Da! Dar va începe școala și la Crăciun va veni acasă, deoarece n'a plătit taxa la internat. Trece un an, doi, copiii cresc, mănâncă prost, se îmbracă prost, nu au societate și te pomenesti că și cu acești nenorociți s'a majorat numărul șomeurilor. Agricultură ar fi o modalitate de scăpare din această tristă situație, dar de unde luăm pământul pentru aceasta. Comerciant, lucrător frumos, dar notarul prost salarizat nu dispune nici de credit, pentru a-i asigura măcar cel mai mic comerț. Fără post și pâine copilul de notar crescut în mizerie și flămând, că numai legiuitorii prin legile lor nemiloase l-au făcut fără casă și fericire, îndemnat de dorul răsbunării, protejat de împrejurările, că este fiu de notar, va deveni cel mai periculos agitator.

Sărmanul notar, iată î-și vede viitorul, le știe toate, se roagă, țipă în gura mare, dar în loc de aju-

tor primește cele mai crude lovituri. *Unde sunt românii ardeleni, cari ne chemau la datrință, unde sunt aceia, cari au desfășurat steagul, promițându-ne un frumos viitor?* Prin lovituri ne plătiți munca, acesta este răspunsul Vostru la munca noastră supraomenească? Guvernul trebuie să recunoască, că notarul nu este numai funcționar administrativ, nu este numai funcționar de Stat, ci avem sute de însărcinări. *Drept pentru aceasta cerem să ni-se deie posibilitatea de trai, să ni-se redeie drepturile pierdute, acesta este interesul general, este interesul nostru și a mesei de jos, care nu are posibilitatea de a și-le recâștiga.* CEREM MAI MULTĂ BUNĂ VOINȚĂ, CEREM PLATA CUVENITĂ, căci numai conducătorul bine întreținut poate ține cu putere frânelor ce i-sau încredințat. A-le noastre sunt multe și grele.

Nicolae Pantea
notar.

Incadrarea notarilor

Măsurile ce se impun.

Acest articol emană din necesitatea imperioasă de a apăra interesele și prestigiul corpului notarial precum și unele indemnuri.

Nu este o clasă de funcționari mai criticată și dejosită ca corporațiunea notarilor, dar nici nu se face și nici nu se jertfește mai puțin ca pentru ea. Față de multele și marile greșeli ce se comit și cari distrug acest util corp de funcționari, prin glasurile și interesele potrivnice, oricât ar fi de multe sau mai puține, trebuie reduse la tăcere.

Și chiar pentru cei de bună credință trebuie să arătăm icoana notarului în vremurile de azi, ca notarul să fie apărat și notarii să-și aibe drepturile lor. *Dela activitatea notarilor depinde în cea mai mare parte îmbunătățirea vieții administrative și financiare și prin aceasta a vieții de Stat, astfel fiind corpul notarilor constituie un factor absolut important în organismul Statului și a subdiviziunilor sale teritoriale.* De aceste considerații credem că, au fost animați și legiuitorii de unificare administrativă a statului român întregit, deoarece prin legile de unificare, s'a impus în mod principal o pregătire superioară, ca astfel să poată face față la atâtea atribuții, ce solicită o muncă grea și serioasă secondata perpetuu de o mare răspundere morală și materială. Dar dintre toții acei cari au avut grije de-a selecționa corpul notarial impunându-i pregătiri superioare și încărcându-l cu atribuții „ad infinitum“, nu i-a trecut prin minte măcar unuia, de a stabili în cece privește salarizarea acestui corp „adevăratul echivalent al muncii prestate și-a riscului împreună cu exercițiul funcțiunii“. Salariul notarului n'a fost calculat niciodată măcar în măsura ca să de-a notarului posibilitatea

de-a își susține cu demnitate o situațiune socială, conformă cu rangul ce ocupă în mediul în cari trăește. Prin art. 371 din L. U. Adm. notarul putea fi înaintat până la gradul de șef de birou. Prin art. 183 din L. O. A. L. se specifică condițiunile de titluri și de cunoștințe pentru funcționari administrativi.

Deși aceste legi au fost în vigoare în întregime un număr oarecari de ani, notarii n-au fost încadrați nici până azi. De aci o serie întreagă de consecințe printre altele ne beneficierea de sporul Titulescu. O situație de drept echivoacă și antijuridică, susceptibilă încă de-a fi soluționată de cei chemați, conform echității.

Dar o situațiune de fapt cea mai celebră în incertitudinea ei se crează corpului notarial prin încadrările făcute în cursul luni Ianuarie a. c. de către Prefecturile de județe, în urma unei liste trimise de Ministerul de Interne. Aceasta încadrare s'a făcut în urma redeveniri notarilor ca funcționari de Stat. In adevăr legea pentru modificarea unor dispozițiuni din L. O. A. L. art. unic punct C, glăsuște în modul următor.

„Actualii notari, proveniți din notarii stabili, își păstrează drepturile câștigate și redevin funcționari de Stat.

Până la noua lege administrativă ei vor fi salarizați de comunele respective, potrivit salariilor avute în anul 1929. Cu alte cuvinte prin acest art. unic se crează notarilor situația avută „status quo“. Clar ca lumina zilei. Fără a opune acestui art. unic drepturile câștigate ca funcționari comunali, peste cari nu se poate trece, ne vom mărgini a clarifica situația ca funcționari de Stat. Va să zică însuși legiuitorul prin

art. unic declară că, *notarii, își păstrează drepturile câștigate ca funcționari de Stat și vor fi plătiți conform salariilor avute în anul 1929, raportându-ne la situația avută.*

Acest criteriu trebuia ținut în seamă cu noua încadrare.

Față de această situație singură posibilă și achi-tabilă, Ministerul a trimis fiecărei prefecturi de județ o listă în cari se arată câți notari pot fi cu un salar-riu, câți cu alt salariu, rămânând ca prefectura să facă repartizarea lor pe categorii. În această listă salariul notarului este de 3600 Lei maximum lunar și aceasta pentru un nr. de notari derizoriu, iar alții cu un salariu și mai mic, care urmează apoi să fie încă amputat cu reținerile legale și impozitul excepțional. Astfel fiind situația urmează ca prefectura de județ să facă o deciziune de încadrare în parte pentru fie-

care notar și rezultatul va fi că, de exempl. un notar numit în anul 1927, ca începător după reținerile le-gale primia la mână lunar 3200 Lei, iar azi cu o ve-chime de 5 ani în serviciu este încadrat cu un salariu de 2650 Lei lunar din cari se detrage reținerile legale etc.

Se aduce ca justificare acestei anomalii econo-miile bugetare etc.

Dar bugetul fiind un act administrativ, nu poate modifica o situațiune juridică creată printr'o lege.

Această reducere de salariu, printr'un act admi-nistrativ sau ordin ilegal, credem că îndrituește cor-pul notarial să ceară înlăturarea actului ilegal, prin recurs la contenciosul administrativ.

Și aceasta să o facă fiecare Reuniune jud. fiind sigur că Justiția ne va da dreptate.

A. Bejan, notar

Teorii și realitate Spicuri.

Așa era odată, așa învățaserăm cândva : Două vieți, una în cer alta pe pământ, fiecare cu greutatea, cu bucuriile ei specifice. Viața pământească, mai lungă sau mai scurtă, se pare că era mai lungă pe vre-muri, — și viața cerească, de pe lumea cealaltă, via-ța de veci, fără de sfârșit și totuși cu sfârșit, a doua venire, cu sfârșit la judecata din urmă. Bazaconii din Sfântă sfințelor : Cu sfârșit și fără de sfârșit, TEO-RIE în TEORIE.

Dar, erau două vieți bine definite, se știa unde se găta una și unde începe cealaltă. Murea bietul om pe pământ, se îngropa în pământ, găta cu aceasta viață și înălțându-ise sufletul la cer, începea viața ce-rească, fără de sfârșit și totuși cu sfârșit.

Azi ? Cu nezdrăvanul de neamț, profesorul Pi-chard, încep a se nărui și granițele acestor vieți, înce-pem a nu mai știi, a nu mai simți, a nu mai pricepe, ce viață trăim, pământească sau cerească. Stratosfe-ra, până mai ieri din domeniul vieții cerești, de pe lumea cealaltă, la un atac norocos, a fost învinsă și pe cale de a-se acapara pentru viața.... care viață a omului? Pământească, — nu! „Nebunii” nici chiar în *teorie* nu se admit! Stratosfera se acaparează pen-tru a se creia omului o a treia viață, intermediară cel-lor două : viața stratosferică. *Teoria* cedează în favo-rul *realității*. DOMENIUL TEORIEI LOOR SE IMPU-TINEAZĂ, cel al realităților se lărgeste. Omenirea cu drept exclamă : Bravo om, bravo profesor. Românul ține isonul : Al dracului neamț. Ba nenea Toader completează : Nu-i numa'l dracului Dle că-i și afuris-it. Și cum să nu fie, zic eu, când eu atâta îndrăsnea-lă ne atacă tocmai domeniul teoriilor, intact, virgin, sacro-sanct, dăruit exclusiv nouă, din care am trăit și trăim har Domnului și azi și încă.... bine. Ce ne facem fără de stratosfera teoriilor, în care ne lăfăiam

ziua noaptea, din care s'a zămislit însăși existența noastră, care este la baza organizației noastre și suf-lul de viață al viitorului nostru? Ce înfrângere gro-zavă am suferit, dar văd că nu ne plângem, doar nici nu simțim, suntem amețiți cu totul de teoriile noastre pământești, să se reducă cu toptanul și nu ne pasă, căci teorii... la noi... este și nu s'a isprăvit.

Da, la noi, teorii, au fost, sunt și vor fii, teorii goale cu încercări și opinteli supraomenești de apli-care în realitate și cu potriveli ca nuca'n părete, căci teoriile noastre, față de realitatea în care se cearcă a se aplica, sunt minciuni goale, minciuni cu cari prân-zim, prânzim bine, dar întrebare că vom putea cina cu ele și dacă da, — cum ?

Și după cum în viața pământească este o mișcare continuă, o luptă fără de sfârșit pentru existență, pentru predominare, pentru doborâre, înălțare, pen-tru-că este o teorie bine aplicată în aceasta viață rea-lă, — tot așa o fi și în viața cerească, o frecare con-tinuă în amalgamul de suflete concentrate, mobilizate și pe picior de războiu pentru apărarea domeniului teoretic. Stratosfera, deocamdată ar fi bine să ră-mână câmpul de luptă unde să se ciocnească teoriile cu realitatea, dar nu este așa. Nouă ne-a plăcut în totdeauna a se bate la noi acasă, a face câmp de lup-tă din pragul casei noastre. Așa ne-a plăcut, așa am făcut, — ne place, facem și azi : Am adus toate teo-riile posibile și imposibile la noi acasă și acuma ne delectăm în ciocnirile năprasnice dintre aceste teorii importante și realitățile noastre crase. *La noi* se dă lupta crâncenă între teorii și realitate, aici se cioc-nesc, scapără cele două tabere, la noi sunt aceste fronturi neîmpăcate și *noi notarii între cele două fronturi*, prin noi izbesc toate teoriile în crasa reali-tate, prin noi atacă crud realitatea toate teoriile, peste

capul nostru se împoașcă cele două tabere, pe noi ne tăvălesc și doboară încăerarea beligeranților, asupra noastră se resfrâng toate schinteile ciocnirilor, noi tragem scurta isbânzilor sau pierderilor ori cărei părți. Domeniul administrativ cu notarii înfățișează punctul cel mai neliniștit al frontului de luptă între teorii și realitate. Vrând nevrând trebuie să studiem deci situația acestor două tabere, mijloacele de luptă, scopurile ce le urmăresc, sinceritatea, șansele de reușită ș. a. Și mai pre sus de toate trebuie să ne cugețăm bine cum ne putem antrena mai perfect în primirea și suportarea loviturilor, căci de eșit din terenul de luptă dintre fronturi, sau de o împăcare între părțile beligerante, la noi, nici vorbă nu poate fi.

Să ne uităm în jurul nostru, să studiem analizând vre-o câteva teorii, vre-o câteva realități. Sau să le luăm pe toate la rând? Imposibil! Sunt multe, mai multe câte frunză și iarbă, sunt câte litere în toate articolele legilor Țării noastre. Facem dară ce putem, — să ni-se mai descrețească fruntea, să ni-se mai amărăscă sufletul. Nu vom putea pune față'n față câte-o teorie cu câte-o realitate, nu vom putea nici afla realitatea fiecărei realitate. Nu vom putea nici începe și trata sistematic cu un început și sfârșit amalgamul încâlcit al teoriilor noastre, pentru aceia zic: facem ce putem și ca tot omul care pleacă de acasă, să începem la pragul ușii noastre, ca tot omul care se respectă, să încep cu persoana I. din singular sau plural. Eu încep cu „eu“ căci doară „toată lumea“ începe cu „eu“.

Așa dară o *teorie* simplă: Eu sunt notar. *Realitatea*: Sunt pe mama focului, sunt dacă vre-ți acar, frânar, rotar, porcar, bu.... tot ce vre-ți, dar deoarece sunt invidiat de lume și oprit de lege de-a acumula atâtea funcțiuni, vă spun acurat ce sunt; sunt, — nu sunt tot ce vreți și... nimic, un fel de bazaconie a vieții cerești „cu sfârșit și fără de sfârșit“.

Alla teorie: Eu sunt funcționar. Acuma dați-mi Vă rog puțin răgaz să mă pot defini: Sunt funcționar, — acesta este genul proximal, dar nu mă pot de loc stabili la diferența specifică. Sunt funcționar comunal, ba nu, de județ, adică, nu comunal și de județ, — un fel de hermafrodit, nu, de stat, iară comunal, iară de stat, — iertati-mă, dar nu-mi găsesec diferența specifică.... *Realitatea*: Sunt funcționar, căci funcționez. Ce fel de funcționar, vă rog nu mă întrebați. Nu știu. Nu mai umblați după diferența mea specifică, *au păpat-o legile administrative din ultimii 10 ani*.

Teorie: „Funcționarii au drept la salarii core-spunzătoare gradului.... Fixarea salariului se va face în așa fel ca funcționarii cu studii, vechime și calificare egală să primească aceleași salarii, indiferent de Ministerul sau autoritatea de care depind“.

Frumoasă teorie, delectativă cetindu-o la art. 36 Reg. leg. stat. funcț. publ. *Realitatea*: O încercătură

grozavă cu gradele acestea în civilie și cu funcțiunile în militărie. Nu mă pot descăușii de loc. Aveam un grad în militărie, î-l am și acuma ca civil în rezervă, ba am fost și ofițer civil (stare civilă), gradul acesta mi-l au luat și l-au dat lui nenea Toader că știe pune „deștiu“ bine. Totuși simt oare-cum că așa avea și eu un grad și o funcțiune. Studii? Ascultați: Am în rame 4 (patru) diplome, între cari una pe piele de câine, doară sunt „boier“ născut, — mâncatuoar fi fost căinii, — și diplomă și boierie. Vechime? Vedeți asta nu o pricep, adeca cum ar veni, să fiu vechiu, mâncat de molii, să fiu scos din vechiturile vreunui anticar, sau din mumiile lui Tutancamon? M'am văzut mai când era în oglindă, sunt alb de tot, am de serviciu tot la un stăpân întruna vre-o 20 ani. Dar totuși cred că nu o fi bună vechimea asta a mea și studiile nu vor fi egale, căci cantonierul de la cfr. acarul, frânarul, rotarul ba chiar și porcarul în primul an de serviciu are salar mai mare ca notarul, cu aceia deosebire că aceștia fac serviciu de 12 ore și 12 odihnesc, notarul face 24 serviciu și începe iar cu 24 de slujbă.

La aceasta teorie, încă o realitate: La un învățător în localitate absolvă un elev cursul primar, băiatul de 13 ani. Intră la cfr. lucrător auxiliar, — să nu credeți că lucrează la terasament, la traverse, nici nu poate. Stă pe lângă Dl Picher, mai deretică prin casă, aprinde focul și ascultați: are salar mai mare ca învățătorul la care a absolvat și *culmea realității*, î-l primește regulat la „țac“. Ca fost bun elev al învățătorului, l'a ajutat pe acesta, dându-i ceva bani împrumut, învățătorul nu și-a primit salarul de 6 luni. Dar în zilele trecute s'a îmfundat și cu prietenia și cu afacerea: Elevul și-a cerut banii înapoi jurându-se că nu mai dă împrumut, spunând că cu bazaconia aceia de conversiune, nu voiește a ajunge în faliment ca băncile.... Bravo băiat: până a nu se face încă om e atât de real și î-și bate joc de teoriile potopului de cuvântări și legi din împărăția democrațiilor gălăgioase.

Dar destul din aceste teorii și realități mărunte, cari se resfrâng asupra lui „eu și „noi“. Sunt prea egoiste. Intre acestea se dau lupte mărunte și fără de însemnătate. Cu acestea ne-am dedat și zicem: în acest sector de front este liniște. Voi urma cu teorii și realități de pe frontul unde se dă lupta grozavă, unde acestea cad sau se ridică în nori grei asfixianți, frontul spiritului negru, legea advocaților, a învățământului ș. a., dar până atuncia încă o *teorie*: 21 Martie 1932, prima zi de primăvară cu „mitigoi“ din Duminea Florilor. *Realitatea*: Zăpadă de 2 m. Ger. Drum! de sanie reîmprospătat din zi în zi. O parte din creștini, ca la Crăciun, se dau cu sania pe ouă roșii înghețate.

Ormeniș-Treiscaune, Martie 1932.

A. Boeriu

(Va urma.)

Avizul Institutului Regal de Științe Administrative la proiectul legii administrațiunii locale

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ADMINISTRATIVE AL ROMÂNIEI, invitat prin adresa No. 117 din 18 Decembrie 1931 a Ministerului de Interne de a examina proiectul legii administrațiunii locale și a prezenta observațiunile sale, a expus următoarele :

*

Armonizarea intereselor generale cu cele locale, constituie o preocupare pe care o găsim pretutindeni. În toate țările, legile trebuie să țină seamă de realitățile vieții, căci legile de împrumut nu pot avea valoare, mai ales în materia dreptului public. Din această cauză constatăm că la noi, numai după război, s'a făcut un număr foarte mare de proiecte și legi, care nu au satisfăcut decât în parte problemele ce erau chemate să rezolve.

Proiectul de lege a organizării administrației locale satisface dispozițiunile constituționale, atât cu privire la împărțirea administrativă, cât și la compunerea organelor electivă a unităților administrative.

Regiunea, fără a constitui o personalitate politică teritorială, este creată numai în vederea exercitării unui control a activității organelor locale.

*

Principiile care stau la baza acestui proiect sunt următoarele :

1. Simplificarea organizării administrațiilor locale.
2. Organizarea unui control strâns a activității organelor electivă.

*

I. Ca o măsură de simplificare, proiectul de față desființează personalitatea politico-teritorială acordată satelor prin legea din 1929.

În al doilea rând, se simplifică structura de organizare și funcționare a consiliilor electivă. Proiectul suprimă din comunele urbane pe ajutorul de primar, menținându-l numai în comuna rurală, unde nu există delegațiune permanentă. Credem că sistemul delegațiunilor permanente la orașe este preferabil, pentru că delegațiunea permanentă, ca organ colegial, poate exercita în locul consiliului comunal, o serie de atribuțiuni — fie delegate de acesta, fie acordate de lege — împiedicând astfel ca sesiunile consiliului comunal să fie prea dese.

În organizarea județeană se desființează președintele delegațiunii județene, ca reprezentant al intereselor locale, acordându-se prefectului și atribuțiunile de șef al administrației județene. Este incontestabil că din punct de vedere doctrinal separarea acestor două categorii de interese este recomandabilă, dar în împrejurările actuale puterea politică poate să considere oportună menținerea vechiului sistem, care de altfel există și în Franța.

Numărul consilierilor județeni și comunali se reduce față de legile anterioare, ceea ce constituie un avantaj, întrucât funcționarea lor devine mai activă.

*

II. Activitatea organelor electivă este supusă unui control strâns. Dela notar până la inspectorul regional, toți reprezentanții puterii centrale controlează activitatea organelor locale și a funcționarilor săi (a se vedea art. 93, 100, 103, 108). Desigur că acest control poate fi util atunci când este bine organizat, dar nu este mai puțin adevărat că, dacă el nu este îngăduit prin lege, poate aduce o atingere libertății de acțiune a administrațiilor locale.

*

Dozarea centralizării și a descentralizării variază după realitățile sociale la un anumit moment. Ea este, prin urmare, o chestiune de apreciere a organelor politice. Orice discuțiune în această privință poate fi, ori numai teoretică, ori numai politică. Deaceia, nu vom cerceta proiectul sub acest aspect.

ANALIZA PROIECTULUI

Proiectul de lege administrativă, supus deliberării noastre, are calități remarcabile din punctul de vedere al tehnicii administrative: bine studiat, bine împărțit în tratarea materiei, redactat cu multă claritate, el poate fi lesne cercetat și înțeles de cei chemați să-l aplice.

Cum însă în intențiunea Domniei Voastre, a fost mai mult ca Institutul să vă semnaleze eventualele lacune ale proiectului nu ne vom ocupa de calitățile lui, ci ne vom permite a face unele observațiuni cu privire la modificările și completările ce am găsit că ar fi bine să se aducă proiectului.

I. Teritoriul comunei. — În privința modificării teritoriului comunei, a transformării unui sat în comună rurală sau a trecerii unui sat dela o comună rurală la alta, art. 4, 5 și 6 din proiect prevăd, fără nici o distincție, că aceasta se hotărăște de adunare obștească a satului sau a satelor respective sub președinția pretorului și cu aprobarea inspectorului regional.

Credem că atunci când este vorba de trecerea unui sat la o comună aparținând altui județ, aprobarea ar trebui să se dea prin lege, așa cum se prevede nici o procedură pentru modificarea teritoriului lui.

De asemenea, credem că proiectul de față ar trebui să țină socoteală, în afară de voința locuitorilor și de alte considerațiuni de interes general, anume geografice, etnice, economice, naționale, culturale, etc. De aceia propunem ca avizul asupra voinței exprimate de adunarea obștească să se dea de consiliul județean, pe baza unei anchete efectuată de o comisiune

compusă din medicul județului, inginerul județului, pretorul și câte un reprezentant al comunelor sau satelor interesate.

În fine, credem că din adunarea obștească ar trebui să facă parte toți cetățenii alegători, nu numai acei eligibili, cum se prevede în art. 5.

II. Județul. — Credem că menținerea județelor în întinderile actuale, constituie o piedică pentru o serioasă organizare administrativă.

În adevăr, județele astfel cum le avem astăzi, în Vechiul Regat, datează dela regulamentul organic, când mijloacele de comunicațiune erau foarte reduse și când județul nu era decât o circumscripțiune administrativă fără personalitate.

Astăzi județele, față de marile interese ce sunt chemate să satisfacă, sunt prea mici și fără mijloace suficiente. Cea mai mare parte din bugetele lor se cheltuește cu personalul, neputându-se face nici o lucrare serioasă.

Un foarte mare număr de județe au chiar nevoie de subvențiuni din partea Statului, pentru a putea face față cheltuelilor obligatorii.

De aceea credem că numărul județelor trebuie redus, formându-se circumscripțiuni puternice din punct de vedere al mijloacelor financiare.

III. Compunerea și funcționarea organelor electiv. — Constituția admite că experiența câștigată în exercițiul funcțiilor publice poate juca un rol important în compunerea organelor alese. De aceea ea admite atât pentru Senat, cât și pentru consiliile județene și comunale, ca pe lângă consilierii aleși să funcționeze și consilieri de drept.

Concepția legiuitorului constituant, pe care o arată atunci când examinează compunerea Senatului (art. 72 și 73) este că acești membrii de drept să fie desemnați, fie prin faptul că exercită o anumită funcție în acel moment, fie că au exercitat funcțiuni considerate de legiuitor că le-a dat experiență și autoritate, cari ar putea folosi organului legislativ. Această concepție, care urma să fie identică și pentru consiliile județene și comunale, nu a fost urmată în legile administrative de până acum, consilierii de drept fiind aleși de anume corpuri, mai mult sau mai puțin restrânse. Proiectul admite, prin art. 18, 19, 71 și 72, concepția constituantului.

Credem că, în privința consilierilor de drept, reprezentanți ai învățământului, s'ar putea aduce o modificare art. 19 al. b din proiect, în sensul ca ei să fie desemnați dintre directorii școlilor secundare mai vechi din localitate sau în lipsă de școală secundară dintre directorii școlilor primare mai vechi, deoarece inspectorii n'au un domiciliu stabil în comună.

Pentru a se asigura o integrală respectare a art. 37 și 73 din proiect, care stabilește că mandatul de consilier este gratuit, ar fi bine să se precizeze că acești consilieri nu pot primi sub nici o formă, nici un fel de indemnizație. În caz de abatere, să poată fi ur-

măriți — în afară de consilierul respectiv — și ordonanțatorul și casierul.

Ar fi de dorit ca art. 39 din proiect să declare eligibili ca primari în orașe și pe locuitorii netitrați. Modificarea aceasta apare cu atât mai utilă, cu cât în conformitate cu art. 40, primarul sau ajutorul de primar care au o profesiune liberă, nu pot să o exercite în acest timp. Ar însemna atunci ca în orașe să fie preferat un titrat neexperimentat unui gospodar serios și cu experiență.

IV. Atribuțiunile organelor electiv. — Consiliul comunal fiind exclusiv un organ de administrare a intereselor locale, propunem ca alin. 2 din art. 26, prin care se prevede că el execută și dispozițiunile de interes general luate de autoritățile centrale, să fie trecute la art. 42, referitor la atribuțiunile primarului, căci acesta este și reprezentantul puterii centrale.

În privința măsurilor de poliție sanitară, date în competența primarului prin art. 42, credem util ca proiectul să se pună de acord cu legea sanitară și de ocrotire din 14 Iulie 1930 (art. 69 și urm.), pentru a nu se creia norme contradictorii, în special în ce privește controlul higienii și salubrității locuințelor și așezămintelor industriale. În ori ce caz, să se prevadă dacă primarul are singur dreptul să dispună închiderea localului insalubru, cu ce anume formalități și dacă deciziunea sa nu este susceptibilă de atac la consiliul de igienă, organizat prin legea sanitară. Precizarea aceasta este necesară, pentru că în regimul actualei legi administrative, jurisprudența contestă primarului dreptul de a închide stabilimentele industriale și comerciale.

V. Regulamentele comunale. — În privința reglementării contravențiunilor comunale și a măsurilor de poliție edilitară, credem că dispozițiunile proiectului sunt insuficiente, iar materia trebuie sistematizată.

Sunt două categorii de contravențiuni: a) contravențiunile simple (polițienesti), adică acele de mică importanță, constând în nerespectarea unor regulamente de poliție comunală, sancționate, în conformitate cu art. 385 și 389 c. pen. cu amendă care se pronunță de judecătorul de ocol; b) contravențiuni speciale, edilitare, anume contravențiunile la regimul construcțiilor constând fie în faptul construirii nerelementară fără autorizație sau contra prevederilor autorizației, fie cu încălcarea alinierii decretate și care trebuiesc tratate într'un mod deosebit.

Pe de altă parte, trebuie să se reglementeze măsurile de poliție comunală, privitoare la imobilele care sunt în pericol de dărâmare și la locuințele insalubre.

În sistemul legislației actuale, atât simplele contravențiuni, cât și contravențiunile la construcții, sunt de competența judecătorului de ocol, cu recurs sau apel la Tribunal, procedură care este greoaie pentru contravențiunile simple, iar pentru cele speciale nu prezintă suficiente garanții.

De aceea, propunem tratarea materiei în modul următor :

În cazul simplelor contravențiuni polițieneste, să se aplice procedura prevăzută de art. 65 și 66 din legea pentru organizarea poliției generale a Statului de la 8 Iulie 1929, adică ofițerii, agenții de poliție și în general toți funcționarii competenți pe lângă dreptul de constatare să aibă și pe acela de a încasa legiuitele amenzi recunoscute și plătite de contravenienți. Dacă contravenientul recunoaște vinovăția și face plata, ofițerul sau agentul de poliție va încasa minimum amenzi stabilită de lege, eliberând chitanță din carnet cu matcă. În cazul când contravenientul nu-și recunoaște vina, faptul se va constata prin proces verbal, care se va înainta Judecătoriei de ocol competentă.

În cazul contravențiunilor la construcții, conștând, fie în construirea cu eșire din alinierea decretată, fie în contra prevederilor autorizației, procesul verbal de constatare a contravențiunii să fie înaintat consiliului comunal, care să someze prin portărei pe proprietarul contravenient ca în termen de trei luni să-și retragă construcția pe alinierea decretată sau să se conformeze autorizației.

Somațiunea se va transcrie în registrele de mutațiuni imobiliare pentru a produce efecte față de terți. În termen de 15 zile dela primirea somațiunii particularul să aibă dreptul de a se adresa Tribunalului local, atât pentru a se cerceta valabilitatea procesului verbal și a somațiunii, cât și pentru constatarea realității contravențiunii.

Sentința Tribunalului se dă cu drept de recurs la Curtea de Apel, care va putea evoca fondul.

Pentru construcțiunile care amenință să se dărâme, constatarea să se facă de o comisiune compusă din inginerul și arhitectul comunal, iar procesul verbal să fie contrasemnat de comisarul circumscripției. Comisiunea să arate în proces verbal dacă se pot face reparațiuni pentru consolidarea imobilului sau dacă el trebuie dărâmat.

Pe baza procesului verbal, autoritatea comunală să someze prin portărei pe proprietar să execute lucrările de consolidare sub supravegherea inginerului comunei, sau să dărâme construcția în termen de 15 zile. În cazul când din procesul verbal ar rezulta că pericolul dărâmării este iminent, autoritatea comunală să poată să dispună evacuarea imediată a imobilului.

Actul administrației comunale să fie supus acelorasi căi de atac ca și pentru contravențiunile la construcții.

În fine, pentru construcțiunile insalubre, constatarea să se facă de o comisiune compusă din medicul comunal, arhitectul și inginerul comunei, iar procesul verbal să se contrasemneze de comisarul circumscripției. Acest proces verbal să fie supus acelorasi căi de atac ca și cel de mai sus.

VI. Parcelările. — Proiectul prevede în art. 63 sancțiuni pentru parcelările efectuate fără autorizare, dar nu reglementează regimul parcelării. Propunem să se organizeze în felul următor într'un capitol special:

Art. 1. — Ori cine voește să parceleze proprietatea sa, este dator să ceară autorizarea dela autoritatea comunală. Cererea să fie însoțită de un plan, în dublu exemplar, al proprietății și lucrărilor de executat. La această cerere se va anexa și titlul de proprietate.

Primarul va dispune efectuarea unei anchete în conformitate cu art. 2 și urm. din legea de expropriere.

Serviciul tehnic va examina apoi planul depus, puându-l în concordanță cu planul de amenajare al orașului și calculând în acelaș timp costul lucrărilor edilitare.

Proprietarul va fi chemat să-și dea adeziunea asupra modificărilor stabilite de serviciul tehnic.

Art. 2. — Planul astfel întocmit va sta în cancelaria comunei timp de 20 zile, în care particularii interesați vor putea face întâmpinări și observații. Această depunere se va încunoștiința prin publicare și afișare.

Art. 3. — În urmă toate lucrările vor fi supuse consiliului comunal pentru a decide.

În caz de admitere a parcelării, proprietarul este îndatorat a depune în întregime costul lucrărilor edilitare la casieria comunală, iar administrația va fi îndatorată a executa neîntârziat lucrările.

Art. 4. — Mai înainte de îndeplinirea acestor formalități și depunerea prețului, proprietarul nu va avea dreptul să vândă parcele pentru construcțiuni.

Orice vânzări făcute în contra acestor dispozițiuni sunt nule, iar proprietarul contravenient va fi condamnat la o amendă de 20.000—100.000 lei, în afară de daunele ce se vor stabili de instanțele judecătorești.

VII. Planurile de sistemizare. — Atât legea din 1925 (art. 69 și urm.), cât și legea din 1929 (art. 115), creiau pentru comune obligațiunea de a întocmi un plan de sistemizare al orașului. Termenul de executare difera în fiecare din aceste legi. Legea din 1929 prevedea un termen de 10 ani. Actualul proiect prevede un termen de 2 ani.

Credem că acest termen este prea scurt, pentru că întocmirea planului de sistemizare este o lucrare anevoioasă și costisitoare, care presupune o serie de studii prealabile și necesită mari cheltuieli, ce nu pot fi suportate de administrațiunile locale, în aceste momente de criză. De aceea propunem ca termenul să fie de 4 ani. În acelaș timp, observăm că termenul de 6 luni prevăzută de proiect prin art. 123 pentru începerea executării planului este prea scurt, mai ales că, în bugetele actuale ale comunelor, votate deja, nu

există prevederi pentru planuri de sistemizare.

Planurile de sistemizare constituiesc astăzi o condițiune esențială de dezvoltare rațională a orașelor. A lăsa la voia întâmplării, ca până acum, organizarea orașelor, însemnează a prelungi starea de înapoiere în care ne găsim. De aceea credem că ar trebui să se prevadă în lege, că acele consilii comunale, cari nu vor începe lucrările în termen de 2 ani dela promulgarea legii și nu le vor termina în termen de 4 ani, vor putea fi dizolvate.

Credem că nu este bine ca autoritățile superioare să dispună executarea planului de sistemizare în locul comunelor, pentru că ele nu pot cunoaște toate împrejurările de fapt, geografice, istorice, geologice, etc., necesare întocmirii planului de sistemizare și apoi o măsură din oficiu poate zdruncina finanțele comunale.

În vederea bunei întocmiri a planurilor de sistemizare, credem că ar fi necesar să se înființeze o comisiune specială care să funcționeze pe lângă ministerul de interne, având însărcinarea să stabilească regulile generale de întocmire a acestor planuri și să-și dea avizul asupra tuturor chestiunilor și proiectelor trimise de orașe. Această comisiune să fie compusă din urbanisti. În Franța s'a înființat, prin legea din 14 Martie 1919 (art. 5), asupra planurilor de extensiune și amenajare a orașelor, modificată la 19 Iulie 1924, o Comisiune superioară de amenajare, înfrumusețare și extindere a orașelor, care funcționează pe lângă Ministerul de Interne.

Am propune ca într'o dispozițiune specială să se prevadă expres că planurile de sistemizare odată întocmite nu mai pot fi modificate, nici în total, nici în parte, decât cu îndeplinirea aceluiași formalități.

Facem această remarcă, fiindcă după legile în vigoare, se pot face modificări așa zise locale, ale planului de sistemizare, fără nici o aprobare superioară, fapt care dă naștere la nenumărate abuzuri, printr'o interpretare largă și oportunistă a expresiunii întrebuintată de lege.

Pentru aceasta ar trebui ca nerespectarea planului de către consiliul comunal, primar sau unul din organele, sau funcționarii comunei, să fie sancționate cu dizolvarea sau îndepărtarea, aceasta fiind cel puțin un act de rea gospodărie, iar funcționarii să fie trimiși în judecată disciplinară.

VIII. Dizolvarea consiliilor electivă. — Interesele locale, ca să fie bine reprezentate și satisfăcute de organele locale, trebuie ca aceste organe să aibă o oarecare independență față de puterea centrală. Altminteri dacă puterea centrală poate revoca oricând aceste organe, fie prin dizolvarea consiliilor, fie prin revocarea primarilor, orice independență dispăre și atunci rostul unor asemenea organisme foarte costisitoare nu mai poate fi justificat.

Asistăm, după război, la dizolvări de consilii co-

munale și județene făcute cu miile la fiecare schimbare de regim, și se poate zice că administrația locală se face mai mult de comisiuni interimare, adică de funcționari numiți.

De aceea, socotim că trebuie neapărat să se pună o sancțiune în contra organelor administrative cari pronunță în mod arbitrar dizolvări și revocări de organe alese. S'ar putea în acest sens stabili o dispoziție ca acei cari au luat asemenea măsuri nejustificate să fie pedepsiți de instanțele corecționale cu închisoare sau amendă, pe baza hotărârii instanței de contencios, dacă ea ar constata ilegalitatea dizolvării. Numai cu o asemenea măsură severă s'ar putea ridica întru câțva prestigiul autorităților locale și s'ar evita influența covârșitoare a politicianismului în această viață locală, care ar trebui să fie pur gospodărească.

IX. Controlul. — Proiectul stabilește, prin art. 212, ca organe de control: notarul, pretorul, prefectul, inspectorul regional și Ministerul de Interne.

Proiectul admite ca actele administrațiunii locale să fie supuse controlului acestor organe, care au dreptul de a reforma actele, după cererea părților interesate. (Art. 216).

Acest control organizat prin proiect este pus pe acelaș picior cu controlul erarhic. Notarul va putea deci modifica actele făcute de consiliul unei comune rurale, pretorul actele unei comune urbane nereședințe și așa mai departe.

Noi credem că art. 216 este introdus din eroare, căci nu se poate concepe — decât dacă voim să suprimăm viața locală — ca întreaga activitate a județelor și comunelor să poată fi evocată de un organ al puterii centrale și actele făcute de organul ales să poată fi reformate de organul puterii centrale.

În adevăr, reformarea cuprinde dreptul pentru instanța de control de a se substitui autorităților ale căror dispozițiuni sau deliberațiuni sunt atacate, introducând modificările ce ar crede necesare, sau chiar înlocuindu-le cu alte dispozițiuni ce s'ar găsi conforme cu starea legală. De altfel, expunerea de motive arată mai clar, dacă mai e nevoie, că aceasta e concepțiunea autorului proiectului.

De aceea, ne permitem a propune suprimarea în întregime a art. 216, mai ales că, în al. 2, se limitează la 30 zile termenul de introducere al recursului erarhic, pe când legea contenciosului administrativ dă drept particularului vătămat printr'un act administrativ de autoritate să poată face acțiune în contencios oricând, fără nici o limitare.

Prin aceasta, noi nu înțelegem să suprimăm controlul, ci numai să-l reglementăm. De aceea ne permitem a propune o nouă redactare prin care să se arate că organele de control au dreptul de anchetă, de verificare a casei și a conturilor, referind organelor superioare, prefect sau delegațiune județeană pentru comunele rurale, pentru a lua măsurile legale.

În ce privește art. 217, socotim că el este inutil, căci se spune că oricine, care a fost vătămat într'un drept al său, are posibilitatea să se adreseze la contenciosul administrativ, în condițiunile arătate de legea contenciosului, iar, în alin. 2, îngrădește exercițiul acțiunii în contencios, condiționând-o de exercițiul recursului erarhic, ceea ce constituie o atingere a dreptului larg recunoscut individului de a se adresa justiției contra abuzurilor administrației.

În ceea ce privește nulitatea și revocabilitatea actelor, credem că art. 218 ar fi suficient, căci art. 219 va provoca confuziuni, neavând o redactare suficientă. Astfel, acest articol ne spune că, se înțelege prin acte anulabile, actele cari ar viola dispozițiunile legale și regulamentare, socotite esențiale, pentru validitatea acelor acte. Ori, o asemenea violare atrage nulitatea, iar nu anulabilitatea unui act. De altfel, chestiunea când un act e anulabil e foarte discutată, și domeniul anulabilității este foarte redus. În vechea lege se prevedea în art. 340, câteva cazuri de anulabilitate. Proiectul desființând acest articol, actele făcute cu nerespectarea condițiunilor prevăzute în acel articol nu mai sunt anulabile. De aceea credem că ar trebui

menținute acele dispozițiuni, așa cum există și în Franța.

Credem că ar fi bine ca nulitatea actelor să fie pronunțate de organe anume determinate de lege, cum de pildă delegațiunea județeană pentru comunele rurale și urbane și Ministerul de Interne, cu avizul consiliului superior administrativ pentru municipii și județe. Dispozițiunea din art. 218, dând competența de a pronunța oricând anularea unui act organului care l'a făcut, precum și tuturor organelor de control, face să apară o lipsă de stabilitate în viața juridică locală, care ar trebui înlăturată.

Art. 218 ar trebui să fie precizat în sensul că numai actele reglementare, adică actele executorii, pot fi anulate pe această cale, pe când actele supuse tutelei, nu mai sunt supuse și dreptului de control cu anulare.

(Pand. Săpt. No. 5—1932).

Secretar General :
PAUL NEGULESCU
Prof. la Facultatea de Drept
din București

Jale și prăpăd !

După cum bântue vijeliile viscoloase, în timpul unei ierne aspre, tot așa se năpustesc, cu cruzime, toate nevoile pe capul notarului, care a fost, este și va rămâne victima nedreptăților și al mizeriei.

Prin noua salarizare din anul acesta, notarului nu i-sa lăsat nici minimul de existență.

Acest nenorocit slujbaş, devenit din nou funcționar de stat a fost sortit cu un salariu derizoriu și pus pe o treaptă inferioară drepturilor de retribuție chiar al unui ușier sau camerier.

S'a fixat un salariu deficil, un salariu de milogie.

Notarul de astăzi se află în pribegie prin fazele vieții, pe care este blestemat s-o trăiască, isgonit de la dreptul de a gusta din liniștea și bunătățile oferite altor categorii de funcționari.

Dacă ridicăm capul și privim în alte părți, vedem că nu suntem tratați toți după cum se cuvine. Notarul este funcționarul vitreg al aparatului administrativ, este cel mai oproșit, ca el nu mai este altul, deși este stâlpul administrației rurale și cel mai indispensabil slujbaş. Se zice că este cel mai înalt funcționar din comună, dar nu este salarizat nici ca un impiegat.

În armată, în Justiție, la comunicații: CFR., PTT. etc. se plătește un salariu onorabil funcționarului, deși ca studii mulți sunt inferiori notarului.

Oare aceasta nu este o bătaie de joc?

Până când și până unde acest calvar?

Cuțitul a ajuns la os și cerem revindicarea drepturilor juste!

Jugul este greu și răspunderea mare, iar drepturile nu ni-se respectă.

Ori cei mari vor să se scape de acest element atât de util, întocmai ca de un parazitism sau altă plagă primejdioasă. Prin lege sunt chemate elemente cu pregătire profesională și studii înalte. Sunt foarte mulți notari cu școala de Notar, Licență în drept sau chiar Doctorat, iar unii cu Licența în Litere, pe când salariul nu este nici de sacagiu. Adică câtă diferență este pe cale de studii, între un Magistrat sau alt demnitar (cu studii echivalente celor ale Notarului), — care primește un salariu de 12.000 lei lunar și are și alte avantagii, sau un ofițer cu mai puțin de 4 clase secundare cu un salariu de 7.000 lei, în sus, lunar, și un notar cu studiile arătate mai sus, cu un salariu minimal de 2.000 lei neto lunar, care în plus de aceasta mai este pus la dispoziția politicianismului și discreția fiecărui.

Nu este nici o diferență sau dacă este undeva este foarte mică, în schimb drepturile sunt departe unele de altele ca dela cer la pământ.

La urma urmei să fie și notari cu liceul complet sau incomplet chiar și prin merite și praxă îndelungă și-au însușit calități și devenit stabili, cu diferență de 3—4 ani de studii față de cei cu Licența în drept, este deplorabil să fie salariați cu 2.000 lei în raport cu 12.000 lei lunar.

Trebue aplicată o normalizare, e necesar o proporție.

Dacă s'a pus în principiu reducerea salariilor,

cu toatecă toate impozitele se mențin și sunt aceleas ca în trecut, să se reducă la cei cu salarii grase, iar notarul să rămână cu un salariu mai omenos, pentru acesta neaplicându-se Legea salarizării.

Cu salariul de astăzi notarul nu-și poate să-și întrețină familia, mai ales după ce a mai fost și mutat de câteva ori pe an, astfel nu-i rămâne decât singura soluție să-și ia lumea în cap sau se recurgă la mijloace neadminibile și oribile.

Pretindem și cerem asigurarea existenței noastre. Față de aceste deziderate și inconveniente, corpul notarial cere să fie încadrat, după pregătirea profesională, studii, vechime și merite.

Prim-Pretorul fiind un șef de serviciu pe plasă, notarul ca directul său subaltern să fie încadrat în gradul de Șef de biuro.

Notarul să aibă însă ca subalterni pe subnotar ca șef de biuro și impiegații, telefoniștii și copiiștii în gradul de Impiegați, primul grad în funcțiune.

Aceasta ar fi corespunzător cu realitatea, după felul cum se îndeplinesc aceste funcțiuni, — căci acum după cum se întâmplă, funcționarii din serviciile exterioare, dintre cari: notarul, secretarul și telefonistul-copist sunt în acelaș grad de impiecat, — cu singura deosebire că notarul este propus prin Proiectul de Lege să poarte faimosul grad de Impiecat clasa II. „Bortă în apă!”

Asociația Notarilor este rugată ca întotdeauna să înceapă lupta pt. apărarea drepturilor Notarului. Se va cere Prefecturilor convocarea notarilor pt. constituirea în reuniuni. Să se solicite aprobarea ținerii unui Congres General al Notarilor pentru a se face cunoscute demersuri și memoiri și a se alege o delegație pentru depunerea acestui și susține cauza Notarului.

Jos cu nedreptățile și cu salarizarea actuală.

Vlad Matîșef, notar
Congaz-Cahul

CURTEA DE CASAȚIE S. III-a

13 Mai 1931

Funcționar. — Punere în disponibilitate. — Acțiune în contencios. — Comisiunea disciplinară. — Act administrativ de autoritate. — Statutul funcționarilor publici. (Art. 1 și 6 I. contenc. ad-tiv; Art. 183, 227 I. org. jud.; Art. 106 stat. func.).

a) În principiu organele de disciplină prevăzute de statutul funcționarilor publici sau de alte legi speciale, nu sunt instanțe de jurisdicțiune, cu atribuții de a tranșa litigii, ci organe consultative ale autorității sau puterii executive, care sunt chemate să constate și să stabilească existența, natura și gravitatea faptelor imputate și să opineze dacă e cazul ca să se aplice vre-o sancțiune, fără însă ca avizele sau opiniunile lor să aibă caracter obligator și sancționator pe care-l au hotărârile represive ale instanțelor penale.

b) Dispozițiunile Comisiunilor disciplinare nu pot produce nici un efect, asupra situațiunii funcționarilor, atâta timp cât ele n'au fost însușite și traduse în fapt de puterea executivă, de unde rezultă că aceste decizii făcând parte din categoria actelor administrative, pot fi atacate în contencios în care caz, instanța de judecată are dreptul să examineze nu numai stricta îndeplinire a formalităților, preserise de lege pentru exercitarea actului administrativ de autoritate, ci și exacta apreciere a faptelor pe care actul se bazează, fiindcă ceea ce vatămă pe cel lezat, nu este numai aplicarea pedepsei ci și arbitrariul aplicării lor.

(Pand. Săpt. 5—1932).

Presidiul Uniunii generale a notarilor din România.

CIRCULARĂ

Tuturor Dlor Președinți ai Reuniunilor județene. Cu regret constat că nici până azi nu a-ți satisfăcut circularei noastre referitor la decontarea cărămizilor pentru „Căminul copiilor de notari”.

Având în vedere că sunt sesizat și amenințat cu darea în judecată de către Minister pentru nedecontarea cărămizilor, atrag atențiunea în mod serios tuturor Dlor președinți ai Reuniunilor județene ca cel mai târziu până la finea lunii Mai, să trimită întregă gestiune a cărămizilor (cărămizile neplasate și cotoarele celor plasate) dlui Ioan Hajdeu casierul Uniunii în Cociuba Mare p. u. Tinca jud. Bihor.

Contra acelor dnii președinți cari nu vor satisfăce circularelor noastre date în aceasta cauză vom fi siliți a lua măsurile dictate de împrejurări, întrucât nu voi tolera ca Uniunea să sufere din cauza neglijenței lor.

Președinte: *Alexandru Comșia*

Presidiul Uniunii generale a notarilor din România.

CIRCULARĂ

Tuturor Dlor Președinți ai Reuniunilor județene. Constatând că dnii președinți ai Reuniunilor județene, nici în urma mai multor circulări nu au luat măsurile necesare pentru încasarea abonamentului revistei, a taxelor de membrii și a fondului căminului de 120 lei anual, prin prezența sunt invitați din nou, ca cel mai târziu până la finea lunii Mai, să trimită toate sumele încasate casierului Uniunii, sau să retrimită tabloul despre abonamentele revistei ce li-sa trimis, pentru a lua alte măsuri de încasare a abona-

mentelor revistei, taxelor etc.

Desinteresul arătat de unii din președinți, nu mai poate fi tolerat, fiind în detrimentul cauzei noastre.

Drept aceea, rog pe fiecare domn președinte să-și facă datoria, căci altfel sunt nevoit a sesiza colegii din județ pentru a fi înlocuit.

Președinte: *Alexandru Comșia*

I N F O R M A Ț I U N I .

Ministerul de Interne a aprobat înființarea unui nou post de notar în comuna Botisa—Poieni din județul Maramureș.

* * *

Tinerii ce urmau să fie încorporați la 15 Martie 1932 urmează să fie încorporați pe ziua de 15 Aprilie a. c.

* * *

Consulatul German din Cluj, comunică că viza germană pentru persoanele stabilite în județele Cluj, Turda, Someș, Năsăud și Maramureș (pentru alții numai excepțional și în caz de urgență) se dă la Consulatul german din Cluj.

* * *

Consiliul de Miniștrii a decis prelungirea amânării punerii în aplicare a legii asupra *cumulului* în funcțiunile și însărcinările publice, până la votarea și promulgarea noului proiect de lege întocmit în acest sens.

* * *

Consiliul de Miniștrii a dispus ca toată corespondența poștală oficială a autorităților de stat să fie primită cu începerea dela 16 Martie a. c. spre expediere fără a-se mai aplica timbrele poștale oficiale care se retrag din circulație dela aceea dată.

* * *

Ministerul de Interne a interzis comunelor înstrăinarea rentelor de improprietărire cu care au fost despăgubite pentru terenurile expropriate.

* * *

Ministerul de Interne a dispus ca instituțiile publice se achite regulat sumele reținute din salariile funcționarilor și celelalte contribuțiuni ce legea obligă acele instituțiuni să verse Cassei Generale de Pensii.

În acelaș timp a autorizat administrațiile financiare să aplice sechestre asupra veniturilor acelor autorități, cari au dat altă destinație sumelor reținute pentru C. G. de Pensii.

* * *

Ministerul de Interne a dispus ca pentru viitor să nu-se mai publice nici un concurs pentru ocuparea locurilor vacante, înainte de a-se fi obținut în acest scop avizul comisiei speciale depe lângă Ministerul de Finanțe.

Ministerul de Interne a dispus ca posturile de secretar la comunele rurale nu se vor mai putea ocupa în anul 1932, decât în mod cu totul excepțional și numai la comunele prea mari cari au suficiente mijloace financiare.

* * *

Casa Autonomă P. T. T. a aprobat ca pentru convorbirile telefonice locale efectuate de personalul polițienesc, pompieri și societatea de salvare, de la orice post telefonic public, în cazuri de incendiu sau accidente nu se vor percepe nici un fel de taxă.

* * *

Imprimeria Statului din Chișinău la 1 Sept. a. c. începe expedierea imprimatelor de stare civilă, expediere ce durează 2 luni, astfel că la 1 Nov. toate aceste imprimare să fie la Oficiile Stărei Civile conform regulamentului.

Între 1 Nov. și 15 Dec. numita imprimărie expediază imprimarele de contabilitate și administrație comunală.

Pentru ca să aveți la timp imprimarele necesare adresați din vreme comenzile.

* * *

Ministerul de Justiție comunică că în Ardeal sunt aplicabile dispozițiunile art. 148 din regulamentul legii actelor stării civile, iar nu art. 137—146 din acelaș regulament.

Se va ține registru special de înscrierea divorțurilor numai pentru cazul art. 189 din regulamentul actelor stării civile.

* * *

Ministerul de Justiție aduce la cunoștință că județele și comunele din provinciile alipite, urmează să întrețină numai instanțele judecătorești cari au fost înființate după promulgarea legii de organizare judecătorească din 1925.

* * *

Garanțiile depuse de comune pentru regenerarea pădurilor pot fi ridicate, dacă, după 3 ani dela data exploatării la păduri de crâng și după 6 ani la păduri de codru, se constată de către șefii de ocoale silvice și inspectorul de control că regenerarea este deplină succasă.

* * *

Ministerul de Interne a dispus sistarea imprimării buletinelor oficiale ale Inspectoratelor ger. adaj.

regionale și a ordonat ca nici o sumă de bani să nu se plătească din bugetele comunelor în scopul publicării buletinelor din chestiune.

* * *

Ministerul Industriei și Comerțului a dispus suprimarea imediată a taxelor comunale impuse asupra zahărului.

* * *

Ministerul de Interne a dispus ca nici un fel de taxă să nu se mai perceapă asupra produselor monopolizate transportate de societatea „Discom” fiind scutite pe baza legii pentru org. și adm. pe baze comerciale a întreprinderilor și avuțiilor publice.

* * *

Ministerul Industriei și Comerțului a dispus ca pe viitor să nu se mai aducă nici o schimbare târgurilor de cereale, animale și mărfuri, fără aprobarea prealabilă a ministerului.

* * *

Tânăr distins, necăsătorit, bacalaureat, capabil a conduce singur un notariat, cu praxă îndelungată, caută post de practicant de notar. Pretensiuni modeste. Postul î-l ocupă imediat. Ofertele se vor adresa la redacția revistei.

* * *

Pentru reglementarea portului și vânzării armelor s'a instituit pe lângă fiecare prefectură de județ o Comisiune administrativă de colaborare compusă din Prefectul județului ca președinte, Primul Procuror sau Procurorul Tribunalului județului, Comandantul Garnizoanei locale, Chestorul sau șeful poliției și Comandantul Legiunei de Jandarmi, care este autorizată să cerceteze toate cererile de posedat armă și să autorizeze eliberarea permiselor numai dacă se obține permisul unanim al întregii comisiuni. Autorizația obținută se va elibera de către Prefectură, pentru locuitorii din județ.

Aceste comisiuni vor mai avea dreptul să verifice toate autorizațiunile eliberate pentru posedat și purtat arme, dela promulgarea legii și regulamentului portului și vânzării armelor, până în prezent, putând decide retragerea permiselor unde se va găsi cu cale.

* * *

D-nii PREȘEDINȚI AI REUNIUNILOR JUDEȚENE sunt rugați a ne înainta de urgență un tablou

despre toate notariatele din județ, pentru a întocmi lista abonenților pe anul 1932.

* * *

SUMELE DE BANI (mandate poștale, scrisori de valoare, etc.), sunt a-se trimite D-lui *Ioan Hajden*, cassierul Uniunei, notar în Cociuba Mare, p. u. Tinea județul Bihor.

* * *

PRESIDIUL FACE CĂLDUROS APEL și roagă pe toți membrii Uniunei să achite taxele și abonamentul revistei, căci altfel orice activitate va stagna. Cei cari doresc ca „ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ” să existe și să prospereze, au datoria să nu întârzie achitarea abonamentelor lor și să colaboreze la revistă. Cu primul curier trimiteți prin mandat poștal, pe adresa casierului nostru costul abonamentului.

* * *

D-nii colegi, cari au refuzat primirea revistei pe motivul că abonamentul nu este prevăzut în bugetul comunelor, sunt rugați a primi și în viitor revista, fiecare nolar având obligația morală a primi revista și a achita abonamentul și așa destul de mic, din banii săi.

* * *

Cu adâncă durere trebuie să constatăm, că unii domni colegi refuză primirea revistei, dând prin aceasta dovadă de o vădită indiferență și desinteresare față de revista, care-i apără și le susține interesele lor.

* * *

Uniunea se va îngriji, ca la timpul potrivit să publice în revistă numele tuturor acelor, cari în timpuri grele s'au dovedit a fi nedemni de a face parte din organizația noastră.

* * *

Ca să putem apare, am făcut sacrificii pe care nimeni altul nu le-ar fi făcut.

Socotim ca o datorie să apărăm drepturile notarilor și să luptăm pentru înălțarea lor morală și materială.

Am avut multe dovezi că cuvântul nostru e primit și ascultat.

Suntem deci hotărâți să continuăm.

Dar ca să putem face față cheltuelilor mari ale publicației, trebuie să avem sprijinul cititorilor. Ii rugăm deci insistent pe toți cei rămași în restanță cu plata abonamentului, să ne trimită de urgență datoria pe adresa casierului.

Contribuiți la fondul pentru:

Căminul Notarilor

Pentru tot cece privește redacția : cererile de abonamente, manuscrise, reviste, ziare, cărți etc. a se adresa la redacția revistei : *Cluj, Str. Hajdeu 93.*

Pentru tot cece privește administrația : sumele de bani mandate postale, scrisori de valoare etc. a se adresa d-lui IOAN HAJDEU CASSIERUL UNIUNII NOTAR IN COCIUBA-MARE p. u. TINCA jud. Bihor. Sumele restante datorite revistei se vor trimite tot pe numele d-lui Ioan Hajdeu.

Alcătuït de d-nii:

T. C. Marinescu

Director General al Ministerului de Interne
Direcția Personalului
Secretar genera delegat

I. C. Nicolau

Director General in Ministerul de Interne

C. G. Grigorescu

Subdirector general in Ministerul de Agricultură și Domenii

A. Ch'per

Director in Ministerul de Agricultură și Domenii
Șeful Secției Pășunelor

Al. Lascarov-Moldovanu

Avocat cl. I. al Ministerului de Interne

Dr. V. Voiculescu

Medic Sanitar al Municipiului București

Petre Ștefănescu

Inspector General Administrativ in Ministerul de Interne

Recomandăm colegilor marele.

„Indreptar Administrativ“

Pentru uzul tuturor funcționarilor din diferitele ramuri administrative ale țării. — Autorităților publice de toate felurile și toate gradele, — instituțiilor băncilor, studenților, etc.

Acest îndreptar, care de fapt este un mare dicționar administrativ, cu totul nou în publicistica noastră românească, este merit a fi un îmbogățitor de cunoștințe un cruțator de energii și un înbolditor de activități creatoare pe ogorul vieții noastre publice.

Consultarea lui va fi pentru oricine de un folos practic imediat și netăgăduit.

Autorii lui, gândindu-se că trebuie să facă din el o lucrare care să poată sta la îndemâna câtor mai mulți, n'au cruțat nici o jertfă și, deși lucrarea este impunător de voluminoasă, peste 800 pagini pe două coloane, cu litere compacte, au statornicit un preț popular de 400 (patru sute) lei volumul.

Indemnăm pe abonații și cititorii noștri, a-și opri din vreme exemplarele ce le sunt de nevoie, asigurându-i că banul lor va căpăta astfel o întrebuințare din cele mai rodnice.

Aviz Rugăm abonații noștri, cari ne mai datorează încă unele sume pe anii trecuți să binevoiască a le achita de urgență. Nu putem socoti de sprijitori ai revistei noastre pe aceia, cari ne îngreuează apariția, prin neachitarea la timp a abonamentului. O revistă reclamă, sute de mii lei cheltueli anual și nu poate apăre regulat, dacă abonații nu achită la timp abonamentele. Ca organ care stăm în serviciul întregului corp notarial și administrației comunale, rugăm abonații noștri, ca fiecare să ne câștige câte un abonat nou, ca să putem mări revista.

A apărut:

Manual de drept constituțional Român

de **Dr. M. VARARU** Consilier în Comit. Central de revizuire profesor și docent universitar
1 Volum 120 pagini, format mic, pus la curent cu întreaga Legislațiune. *Doctrină și Jurisprudență a ultimei legislaturi. — Prețuri Lei 95.—*

In depozit la librăriile: Alcalay și Cartea Românească București.

Doriți să cunoașteți documentele cele mai noi păzite cu sfințenie în archiva Hoffburgului cari au eșit la lumină prin prăbușirea casei domnitoare Habsburg de Lotheringia ?

Atunci citiți marele roman istoric adaptat pt. film :

Avram Iancu

de: **Domokos H. B.**

Traducere din ungurește

de: **Dim. Iovănel.**

In acest roman sunt descrise — bazat pe documente istorice — în mod fascinant, evidențiind faptele glorioase și inima nobilă a aceluși erou național al nostru, pe care poporul l-a numit încă în viață. Regele Munților !!!

468 pagini Lei 330.

Comenzile la Administrație: Cluj, Srt. General Drăgălina 120.

Cine primește un număr se consideră abonat.

Administrația Română
Organul Uniunii Generale a Notarilor din România
Cluj, Str. Hașdeu 93.

Dlui Notar

Comuna _____

P. U. _____

Județul _____